

Upravištv.: Ljubljana, Knaflijeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Račun: pri pošti čez zavodila: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha čisto
78 180. Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina: za mesec 25.— Din.
za izozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflijeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Poskusi za koncentracijsko vlado v Avstriji

Krščanski socialci vabijo socialiste v vlado — Vlada
vseh strank naj bi izvedla velikopotezno politično
in gospodarsko sanacijo republike

Dunaj, 15. aprila. g. Že pred veliko-
nočnimi prazniki so se razširile v poli-
tičnih krogih govorice, da se pripravljajo
dalekosežne izpremembe v notra-
nje političnem življenju. Krščanski soci-
alci, ki imajo sedaj vlado, so prišli do
prepričanja, da samo v koalicijski zve-
ženosti ne morejo obvladati vseh te-
žav, ki se pojavljajo na gospodarskem
in finančnem polju in da se ne da trajno
briskirati tako močne opozicije, kakor
jo predstavljajo v avstrijskem parlamen-
tarnem življenju socialni demokrati.
Te govorice so se vedno bolj zgošče-
vale, dokler sedaj tudi v uradnih kro-
gih niso potrdili resničnosti teh infor-
macij. Zvezi kancelar dr. Ender se je
odločil, pozvati socialne demokrate k
sodelovanju v vladi. Neposredni povod
za ta korak je dala demisijska ministra
za socialno politiko dr. Rescha. Dr. Ender
hoče izvesti nekako vlado narodne
koncentracije in pozvati k sodelovanju
vse stranke. Taka vlada naj bi si po-
stavila velikopotezno sanacijski pro-

gram, ki bi ga, naslanjajoč se na slož-
nost parlamenta, lahko izvedla brez
vsakih notranje-političnih ovir.
Za primer, da bi socialni demokrati
po ponudbo odklonili, je dr. Ender odlo-
čen podati ostavko vladi in prepustiti
odločitev predsedniku republike. Kako
stališče bodo k temu predlogu zavzeli
socialni demokrati, za enkrat še ni
znano. Zdi pa se, da se tudi v njihovih
vrstah po dolgotrajni opoziciji proti kr-
ščanskim socialcem pojavlja nekaka
politična utrujenost ter da si tudi že
sami žele mirnejšega političnega življe-
nja. V ostalem pa so gospodarske in
politične razmere v Avstriji take, da
grozi katastrofalna kriza na vseh poljih,
če med strankami ne bo prišlo do spo-
razuma in složnega dela za konsolida-
cijo prihodnje države. V političnih kro-
gih ne prikrivajo, da se zbirajo nad avstrijs-
ko republiko temni oblaki, ki zadejajo
resno skrb za bodočnost. Zato pričaku-
jejo, da bo korak dr. Enderja naletel pri
vseh strankah na ugoden odmev.

Usoden dan za Macdonaldovo vlado

Jutri se bo v spodnji zbornici vršilo odločilno glasovanje o konzerva-
tivnem predlogu nezaupnice vladi

London, 15. aprila. Glavno zanimanje
političnih krogov je posvečeno jutrišnji
seji spodnje zbornice, na kateri se bo vr-
šilo glasovanje o konzervativnem predlo-
gu nezaupnice vladi. V političnih krogih
smatrajo, da bo to glasovanje odločilno za
nadaljnji obstoj delavske vlade. Delavska
stranka se tega tudi dobro zaveda in je
zaradi tega mobilizirala vse svoje poslan-

ce, da bi ne ostala v manjšini, ker more
tudi v najboljšem primeru doseči le prav
neznatno večino. V glavnem je izid glosa-
vanja odvisen od stališča, ki ga bodo za-
vzeli liberalci. Liberalna stranka pa se
doslej še ni odločila in bo uravnila svoje
stališče po tem, kako bo vlada odgovorila
na interpelacijo glede ukrepov za omiljenje
brezposelnosti.

Obnova pomorskih pogajanj med Francijo in Italijo

Novo instrukcije francoski delegaciji za redakcijo pomorskega spora-
zuma — Konferenca že dela

London, 15. aprila. AA. Italijanski, fran-
coski in angleški pomorski strokovnjaki so
obnovili dela za redakcijo trajnega pomor-
skega sporazuma.

Pariz, 15. aprila. AA. Pri predsedniku
vlade Lavalu je bila danes seja, ki so se
je udeležili zunanji ministri Briand, g.
Tardieu, kot namestnik mornariškega mi-
nistra, ki potuje po Afriki, dalje državni

podtanjik za državna vprašanja Francois
Pocet, admiral Violet in načelnik na Quai
d'Orsay Massigli. Konferenca je določila
instrukcije francoskim delegatom v Lon-
donu, kjer se bo končno redigiralo besedilo
pomorske pogodbe. Definitivni odgovor
francoskih strokovnjakov ne bo predan,
dokler se mornariški minister Dumesnil ne
vrne iz Afrike.

Ministrski predsednik lahno obolel

Beograd, 15. aprila. AA. Zaradi lah-
kega prehlada ostane na zdravniški
nasvet predsednik ministrskega sveta
in minister notranjih zadev general Pe-
ter Živković nekaj dni doma.

Povratak ministra Šibenika

Beograd, 15. aprila. AA. Danes dopol-
odne je prispel iz Koprivnice dr. Stanko Ši-
benik, ki je tam prebil velikonočne praz-
nike.

Povratak poslanika dr. Kramerja v Prago

Praga, 15. aprila. h. Jugoslovenski po-
slanik dr. Kramer se je davi vrnil v Pra-
go ter je zopet prevzel svoje posle.

Preprečen zločin v Nišu

Beograd, 15. aprila. AA. S pristojnega
mesta smo dobili naslednje poročilo:
Dne 10. aprila t. l. ob 17.30 so našli v
vestibulu železniške postaje v Nišu blizu
blagajne med dvema avtomatoma v tam
pušeni kmečki torbi pripravljeno razstre-
tilo v dveh zaprtih škafih s priklopnimi
urami. Razstrelivo je bilo puščeno tam v
zločinski nameri.

Oblasti so takoj uvedle preiskavo in za-
čele zasledovati zločince, od katerih je bil
eden prijet v potniškem vlaku, ko se je
vozil proti Caribrodu. Aretiranec je pri-
znan dejanje, ki ga je napravil v zločinski
nameri z dvema drugima zločincema, ki ju
oblasti še iščejo. Zločinec je priznal, da
so vsi trije skrivaj prišli preko meje iz
Bolgarije 7. t. m. po raznih potih ter se
sestali v Nišu in postavili v poslopju po-
staje razstrelivo, ki je bilo najdeno. Zasli-
ševanje in preiskava se nadaljujeta.

Vojni akademiki odhajajo na praktične vežbe

Beograd, 15. aprila. p. Danes dopoldne je
odšel 56. razred vojne akademije na 6-
mesečne praktične vežbe. Ob tej priliki
se je vršila na Banjski lepa vojaška sve-
čanost. Upravnik vojne akademije, bivši
ljubljanjski divizionar general Sava Trip-
ković, je imel na gojence vojne akademije
lep nagovor, nakar se je vršila revija čet.

Spielmann na Sušaku

Sušak, 15. aprila. n. V sušnji simultan-
ki, ki jo je igral šahovski mojster Spiel-
mann s tukajšnjimi šahisti, je zmagal v
21 partijah, remiziral v 12 partijah, izgu-
bil pa v treh.

PO ODSTOPU KRALJA ALFONZA

Vznemirjenje v Londonu in Parizu — Komunisti hujskajo delavstvo
in izzivajo izgrede — Odhod kraljevske rodbine

London, 15. aprila. d. Vesti o spre-
membi režima v Španiji so sprejeli v
Angliji s precejšnjim vznemirjenjem,
ker dvomijo, da bi bile španske politi-
čne stranke dovolj disciplinirane in moč-
ne, da bi lahko jamčile za konsolidacijo
države pod republikanskim režimom.
Pri tem opozarjajo ne le na dogodke iz
španske zgodovine, temveč tudi na naj-
novejši politični razvoj po odhodu Pri-
ma de Rivero, ko je nediscipliniranost
političnih strank pihala državo iz krize
v krizo. Zato se v angleški politični jav-
nosti bojijo, da se bodo politični boji v
Španiji po odhodu kralja Alfonza še po-
ostrih, in prorokujejo Španiji dobo hu-
dih domačih spopadov. K temu opozar-
jajo še na komuniste, ki bodo gotovo
skušali izrabiti novi položaj za svoje
prevratne namene. Značilno za presojo
španskih dogodkov je, da je španska
peseta na borzi občutno padla.

Pariz, 15. aprila. d. Francoska sodba
o dogodkih v Španiji se zrcali skoro
v vseh današnjih listih, ki pišejo zelo re-
zervirano in ne prikrivajo skrbi za
nadaljnji razvoj. Desničarski listi več
ali manj jasno izražajo bojazen, da
španske razmere niso zrele za republi-
ko in da bo odstopu kralja Alfonza sle-
dila doba hudih preizkušenj za Špani-
jo. Momentano ji grozi največja opas-
nost od komunistov, ki že povsod sku-
šajo sejati nemir in zmedo ter povzro-
čati nered. Listi namigujejo, da bi bilo
za Španijo vendarle bolje, ako bi ostala
monarhija, in vsi brez izjeme, tudi levi-
čarski, pišejo o kralju Alfonzu z naj-
večjo simpatijo, pri čemer zlasti pou-
darjajo njegove zasluge, ki si jih je pri-
boril za človeštvo s svojim humanitar-
nim delom med svetovno vojno.

Odhod kralja in njegove rodbine

London, 15. aprila. AA. Reuter poro-
ča iz Madrida, da je kralj Alfonz v
spremstvu infanta Alfonza in vojvode
Mirande prispel v Cartagena davi ob
4., kjer se je takoj vkrcal na križarko
»Principe Alfonso«.

Kraljica z otroci je odpotovala v Irun,
mesto na francosko-španski meji.

Madrid, 15. aprila. d. Davi zgodaj je
prispel kralj Alfons v Cartagena, kjer
se je takoj ukrcal na križarko »Prin-
cipe Alfonso«, ki je odplula proti Angliji.
Kraljevska rodbina se je odpeljala iz
Madrida danes dopoldne s posebnim
vlakom v Irun. Spremljal jo je delegat
španske republike Miguel Maura, sin
vojvode Maura, ki jamči za njeno var-
nost.

Ko se je kralj Alfonz ukrcal, je več
ljudi zaklicalo »Živijo kralji! Kralji jim
je odgovoril: »Naj živi Španija!« Izgle-
dal je zelo utrujen.

Madrid, 15. aprila. g. O odhodu kra-
ljevske rodbine se doznajajo naslednje
podrobnosti: Nova vlada je na svoji
prvi seji sklenila, da za vsako ceno
ohrani re din mir ter zaščiti življenje
vseh članov kraljevske rodbine. Da pa
bi se preprečili vsi incidenti, je bilo do-
govorjeno, da odpotuje kraljevska rod-
bina v dveh skupinah. Najprej je odpo-
toval kralj; odpeljal se je s svojim
spremstvom z avtomobilom proti Car-
tageni ob 9. zvečer. Bivša dvorna stra-
ža, i je do nadaljnjega ostala na svo-
jem mestu, mu je ob odhodu izkazala
vse vladarske časti. Kralj se je danes
ob 5. zjutraj ukrcal v Cartagena na vo-
jno ladjo. Ko je ladja krenila od obale,
je stal kralj na krovu in zaklical zbrani
množici: »Naj živi Španija!«

Kraljica z ostalimi člani kraljeve rod-
bine je odpotovala šele danes dopoldne
ob 11. s posebnim dvornim vlakom.
Vlak sam in vsa praga sta bila dobro
zastražena.

Komentarji francoskih in angleških listov

Pariz, 15. aprila. M. Francoski tisk obšir-
no poroča in piše o večeršnjem prevratu
v Španiji. Skoro vsi listi objavljajo tople
pisane članke o kralju Alfonzu, ki je bil
v Franciji zelo popularen. Glede nadaljnje
usode španske republike pa so listi precej
pesimistični in spominjajo na prvi poskus
l. 1873, ko je bila prav tako proglašena re-
publika, ki pa se ni mogla dolgo držati.
Zato in zaradi izkušenj s Portugalsko gle-
da francoska javnost tudi sedaj s precej-
šnjo nezaupnostjo na nadaljnji razvoj do-
godkov v Španiji.

»Journal« se v daljšem članku bavi z važ-
nostjo izpremembe v Španiji ter naglašja, da
je protostovalna abdikacija kralja Alfonza
pustila odprto možnost, da se zopet vrne
na španski prestol, če se republikanski
eksperiment ne bo obnesel. List izraža že-
ljo, da bi obratni novi španski režim enako
prjateljske odnose do Francije, kakor so
vladali med obema državama do sedaj. »Fl-
garo« piše zelo simpatično o kralju Alfonzu
in se spominja njegovega dela v času sve-
tovalne vojne, ko je mnogo storil za olajšanje

usode ujetnikov in posredoval med bojujo-
čimi se državami ter tako omogočil stike
med svojo in ujetniki. »Matine« piše dokaj
rezervirano in izraža bojazen, da bo repu-
blikanski pokret v Španiji zavedel državo
v boljše življenje, česar ne bi mogli dopustiti
Francija in Anglija.

Kakor poročajo iz Londona, objavljajo
tudi angleški listi obširna poročila o iz-
premembah v Španiji in razpravljajo zlasti
o bodočih odnosih med Anglijo in špansko
republiko. »Daily Telegraph« izraža upanje,
da bo republikanska vlada nadaljevala po-
litično prijateljstvo do Francije in Anglije,
dočim je mnenja, da se odnosi med Italijo
in Španijo ne bodo mnogo izboljšali in
smatra za zelo verjetno, da se bo republi-
kanska Španija pridružila stališču Fran-
cije.

London, 15. aprila. č. Vsi listi pišejo z
največjim simpatiziranjem o odstopnem kra-
lju Alfonzu. Bodočnost Španije presoja pre-
cej pesimistično. Tako pišejo »Times«, da
je kralj Alfonz v mnogih težkih trenutkih
preprečil Španiji državljansko vojno in na
zadnje tudi sebe žrtvoval v korist naroda.
Organ delavske stranke »Daily Herald«
pravi o Španiji čisto odločno: »Španska
republika bo morala pokazati, da je vred-
na svojega obstoja.«

Komunisti so že na delu

Pariz, 15. aprila. g. Zadnje vesti, ki
prihajajo iz Španije, že potrjujejo pe-
simizem francoskih listov, ki so spre-
jeli vest o večeršnjem prevratu v Špa-
niji z nezaupanjem in bodočnost repu-
blike. Tako v Madridu kakor v pro-
vincijskih mestih skušajo izkoristiti
nastali položaj komunisti, ki se ne za-
dovoljujejo s proglasitvijo demokrati-
ske republike, marveč zahtevajo pro-
klamacijo sovjetskega režima.

Prvo akcijo so začeli komunisti že
snoči v Barceloni, kjer so proglasili
24-urno splošno stavko in se skušali
polastiti oblasti. Ko se jim to ni po-
srečilo, so z vznemirljivimi vestmi na-
hujskali neorientirane množice in za-
čeli napadati državne urade. Najprej so
se vrgli na jetnišnico ter izpustili iz
zaporov ne samo politične jetnike,
marveč tudi vse navadne zločince. Li-
beralci in republikanci so spoznali ne-
varnost, ki jo predstavlja ta komuni-
stična akcija ter so se komunističnim
tolpam postavili v bran. General Lo-
pez, ki se je mudil v Barceloni, je ho-
tel kot najvišji oficir prevzeti povelj-
stvo nad posadko, toda vojaštvo se mu
je uprlo, izjavljajoč, da se pokori sa-
mo republikanski vladi v Madridu. Ko-
munisti so med tem zgradili po ulicah
barikade in začeli streljati na nasprot-
nike. Prišlo je do krvave ulične bitke,
ki je trajala do zgodnjih jutranjih ur.
Po dosedanjih vesteh je bilo 20 ljudi
ubitih, mnogo pa ranjenih. Šele proti
jutru je prišlo iz Madrida povelje, da
se barcelonska garnizija podredi gene-
ralu Lopezu. Vojaštvo je nato napra-
vil red in razgnalo komunistične de-
monstrante. Položaj pa je kljub temu
skrajno napet in komunisti napenajo
vse sile, da bi dosegli svoj namen. Sli-
čni dogodki se po poročilih iz Madrida
odvijajo tudi po drugih mestih. V
Madridu samem je vlada, ki ji je vo-
jaštvo brezpogovorno pokorno, hitro
vzpostavila red. Če ne bo prišlo do mi-
ru, namerava vlada proglasiti nad vso
Španijo obsedno stanje.

Madrid, 15. aprila. d. Skoro celo noč
so hodile po mestu povorke z rdečeru-
menimi republikanskimi zastavami. Tr-
gi so bili razsvetljeni z reflektorji. Po
polnoči so izpustili na povelje nove vla-
de vse politične ujetnike. Poveljnik Ma-
cia je zagotovil Zamori, da se Katalo-

nija ne bo odtrgala in da bo ostala ne-
razdružljiv del španske republike.

Madrid, 15. aprila. g. Položaj v Bar-
celoni postaja vedno bolj kritičen. Sin-
dikalisti razvijajo silno propagando in
hujskajo množice k nemiru. Zaradi
tega je vlada zvečer proglasila nad
Barcelono obsedno stanje.

Pomotoma oproščeni zločinci

Pariz, 15. aprila. AA. Havas poroča iz
Barcelone, da je ponoči nekoliko tisoč lju-
di prišlo pred zapore in zahtevalo, neve-
doč za odredbo polkovnika Macie, da se
spustijo na svobodo politični jetniki, naj
se takoj osvobodijo vsi kazenci, ki se
nahajajo iz političnih deliktov v zaporu.
Ker upravnik naravno ni mogel ugoditi tej
zahtevi, ker so bili politični jetniki že iz-
puščeni, je bil prišlo izpustiti vse jetni-
ke, da zabrani prelivanje krvi. Tako je bi-
lo izpuščenih mnogo nevarnih zločincev.
Isto se je ponovilo tudi pred ženskim zapo-
rom, kjer so množice uničile antropome-
trični oddelek.

Zunanje-politična preorientacija

London, 15. aprila. g. »Daily Telegraph«
meni, da bo imel prevrat v Španiji tudi da-
lekosežne zunanje-politične posledice. Vo-
ditelji republikanskega pokreta so kot emi-
granti dolgo časa živeli v Franciji ter so
navzeli s francoskimi levčarskimi krogi
tesne stike. Zato je pričakovati, da bo re-
publikanska Španija v bodoče v vseh me-
narodnih vprašanjih na strani Francije.
Računati je treba tudi s tem, da bo Španija
temeljito revidirala svoje stališče do Italije.
Za časa diktature Prima de Rivero je
prišlo do intimnih zvez med Španijo in fa-
šistično Italijo. Republikanska Španija bo
te zveze po vsej priliki prekinila.

Izpopolnitev vlade

Madrid, 15. aprila. AA. Nova španska vla-
da je izdala objavo, da bodo stranke, ki so
sodelovale pri uvedbi republikanskega re-
žima v Španiji, vzdržale medsebojno di-
sciplino tudi v bodoče. Vlada se bo izpopol-
nila s tremi državnimi podtajniki. Rafael
Sanchez Guerra je imenovan za državnega
podtajnika v predsedstvu vlade, Manuel
Rosario Gallardo za državnega podtajnika
v ministru za pravosodje, Gorton Ordax
pa v ministru za gradnje. Eduardo Ortez
Gasset je imenovan za civilnega gu-
vernerja mesta Madrid.

Monarhisti računajo s kraljevim povratkom

Madrid, 15. aprila. g. Monarhisti se nika-
kor ne morejo sprijazniti z novo nastalo
položajem. Njihovi listi so izšli danes v zelo
omejenem obsegu in se omejujejo zgolj na
poročanje golih dejstev brez vsakih ko-
mentarjev. V monarhističnih krogih se
uporno zatrjuje, da kralj Alfonz ni odstopil
niti se ni odrekal prestolu zase, še manj
za svojo dinastijo, marveč, da je po nasve-
tu svojih prijateljskih svetovalcev za nekaj
časa odpotoval v izozemstvo. Če bodo mo-
narhisti pri parlamentarnih volitvah dobi-
li večino, na kar trdno verujejo, ga bodo ta-
koj pozvali, naj se zopet vrne.

Novi poslaniki

Pariz, 15. aprila. AA. Havas poroča iz
Madrida: Santiago Alba bo imenovan za
veleposlanika v Parizu, Terez de Ajala za
veleposlanika v Londonu, Orteg de Gaset
pa v Berlinu.

Sporočilo papežu

Vatikan, 15. aprila. a. Vest o abdikaciji
kralja Alfonza je bila sporočena papežu
od španskega poslanika ter je napravila
na Sv. očeta zelo globok vtis. Čeprav se
Sveta stolica ne vmešava v notranje zade-
ve tujih držav, je vendarle odstopu kato-
škega in papeževu vdanega monarha po-
vzročila veliko bol. Vatikanski krogi pa
zelo simpatično komentirajo odločitev kra-
lja, da je z viteško gesto preprečil preli-
vanje krvi.

Poset glavnega tajnika DN v Berlinu

Stopil bo v stike s nemškimi zunanjim ministrom, ki bo predsedoval
majskemu zasedanju sveta Društva narodov

Berlin, 15. aprila. AA. Sir Eric Drum-
mond je najavil svoj prihod v Berlin za
23. april. Ta obisk je bil določen že pred
delj časom. Sir Drummond hoče se pred
zasedanjem Sveta Društva narodov čuti
misljenje zunanjega ministra dr. Curtiusa,
ki bo predsedoval temu zasedanju. Cur-
tius je bil na vrsti že na prejšnjem zase-
danju, vendar takrat ni hotel predse-
dovati, ker je bila na dnevnem redu nemška
pritožba proti dogodkom v poljski Gornji
Sleziji.

Zeneva, 15. aprila. AA. Sir Eric Drum-
mond je obvestil delegacije Društva na-
rodov v vsebini predloga angleške vlade,
naj se vprašanje avstrijsko-nemške carin-
ske pogodbe stavi na dnevni red majskega
zasedanja Sveta Društva narodov. V tem
predlogu opozarja britanska vlada na to,
da se je že z več strani izrazila sumnja, da
dunajski protokoli ne v skladu z odredbami
dunajskega protokola iz oktobra 1928. Za-
to želi angleška vlada o tej stvari čimprej
priti na jasno.

Na dnevnem redu majskega zasedanja
Sveta Društva narodov bo razen avstrijsko-
nemške carinskega sporazuma tudi ve-
lika debata o delovanju evropske komisije.
Nemška vlada je poslala generalnemu taj-
niku evropske komisije siru Ericu Drum-

mond uoto, v kateri predlaga, naj komi-
sija prouči položaj, ki je nastal po ne-
uspehu čarinske carinske konvencije in s
sedanjo zavezno zmnoženju v Evropi.
Nemčija bo dala evropskemu odboru vsa
potrebna o avstrijsko-nemškem carinskem
sporazumu.

Položaj na Portugalskem

Berlin, 15. aprila. AA. Po poročilu iz
Lizbone je politična napetost na Portugal-
skem popustila. Vlada je obvladala položaj
in je pridobila vse čete na svojo stran.
Varnostni ukrepi, ki so bili izdani za Liz-
bono, bodo razveljavljeni. Vlada je zavela
važna križišča na deželi in jih zasedla z
vojaštvom. Ekspedicija proti revolucionar-
cem na Madeiri in na Azorskih otokih je
še prispela v Madeira. Čete so začele pro-
dirati proti upornikom, vendar vlada za-
enkrat še ni izdala podrobnih poročil o
teh akcijah.

Raziskovalec Afrike dr. Krabbes umrl

Berlin, 15. aprila. AA. V 74. letu je umrl
znan nemški raziskovalec Afrike dr.
Krabbes.

Razočarani južnotirolski Nemci

Avstrijsko-italijanska prijateljska pogodba ni prinesla obljubljenega olajšanja nemški manjšini v Italiji

Nmomi, 15. aprila. r. Organ južnotirolskih emigrantov »Südtiroler Volksschutz« se bavi v svoji zadnji številki z odnosom med Italijo in Avstrijo po sklenitvi prijateljske pogodbe, od katere so si Nemci mnogo obetali. Med drugim piše list:

»Februaria 1930 je bila sklenjena prijateljska pogodba med Avstrijo in Italijo. Ze takrat smo sprejeli to »prijateljsko« z zelo mešanimi občutki ter smo, kolikor se je to sploh dalo in smelo, nastopili proti pogodbi. Tirolski poslanci se so ob priliki glasovanja o tej pogodbi v znak protesta odstranili iz parlamentarne dvorane. Mnogi pa, med njimi celo narodno - obrambne organizacije, so pričakovali, da bodo po sklenitvi te pogodbe napočili za naše rojake na Južnem Tirolskem boljši časi, tem bolj, ker se je iz okolice takratnega zveznega kancelarja (dr. Schöbner) namigavalo, da je Mussolini obljubil za Južno Tirolsko dalekosežne olajšave in pristal na koncesije, ki bi res mnogo pomenile. Zahteval je le leto dni potrpljenja, ker se ne da vse to izvesti preko noči. Naše narodno - obrambne organizacije so se pokorile želji vlade in mirno čakale, kdaj bo Mussolini izpolnil svoje obljube. Tako smo izgubili celo leto. Izkazalo se je namreč, da je Mussolini Avstrije zopet enkrat lepo potegnili, kajti danes se v Južni Tirolski ne le ni nič spremenilo, marveč le še poslabšalo. »Prijateljsko« z Italijo je prineslo Nemcem v Južni Tirolski le kupo novega gorja. Italija ne samo ovira vsak kulturni razvoj strnjene nemške manjšine, marveč sploh prepoveduje vsako nemško besedo. Bolgarska odvetniška zbornica je prejela dopis, v katerem se grozi vsem odvetnikom, ki se bodo

v privatnem razgovoru posluževali drugega kakor italijanskega jezika, z najstrožjimi posledicami.

Kako cinično prezirajo Italijani »prijateljsko« pogodbo, dokazuje tudi ponovna aretacija bivšega tirolskega poslanca in tajnika ljudske stranke Mihaela Malfertheinerja iz Bolcana. Od leta 1925 je bil Malfertheiner, ki je že 60 let star in oče številne družine, že petič aretiran. Skoro leto dni je prebil v italijanskih ječah, kadar pa je bil na prostem, je bil pod stalno policijsko kontrolo in izročen na milost in nemilost fašističnim rabljem.

Ze nad leto dni smo torej prijatelji g. Mussolinija, ki najde vedno lepe besede o reviziji mirovnihih pogodb, se igračka z razorožitvijo in celo po radiju oznanja sveto svojo miroljubnost. Toda za nemško in slovensko manjšino v Italiji ima vedno dovolj ovaduhov, bajonetov in verig! Krivdnost mirovnihih pogodb bi lahko g. Mussolini najbolje pokazal v Italiji sami.

S posebnim oclikem v istem listu se obrača voditelj južnotirolskih emigrantov na avstrijsko in nemško javnost:

»Zavrnite vsako prijateljstvo z našimi mučitelji in zatiraleci! V imenu človečanstva vas obenem tudi prosimo, da ne pozabite na to, da se je moral zagrebški nadškof dr. Bauer celo v posebnem pastirskem listu pritožiti nad tem, da uvajajo fašisti med 500.000 Jugoslovani v Italijo pravo preganjanje katoličanov, njihovega jezika in njihove duhovščine, prepovedujejo slovenske molitve in pridige, vse zato, da bi raznarodili to po številu tako veliko manjšino.«

Program poseta nemških industrijcev

V dravski banovini ostanejo tri dni ter si bodo ogledali vsa važnejša industrijska podjetja, nakar posetijo ostale večje industrijske centre v državi

Beograd, 15. aprila AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine javlja, da se te program poti nemških industrijcev po naši državi izpremenil v toliko, da si nemški gostje ne bodo ogledali rudnikov. Določen je definitivno tale program:

29. aprila ob 18. dospjejo nemški industrijci na Bled.

30. aprila obiščejo Jesenice, popoldne pa odputujejo v Ljubljano. V Ljubljani bodo imeli v Trgovski zbornici konferenco s predstavniki gospodarskih krogov.

1. maja si bodo ogledali Trbovlje in cinkarno v Celju in druge industrijske kraje v Dravski banovini.

2. maja odputujejo gostje v Zagreb, kamor pridejo ob 12.30. Na postaji jih bodo sprejeli predstavniki mestne občine in gospodarskih organizacij. Stopili bodo v zvezo z našimi interesi za nabavo v Nemčiji. Zvečer bo svečana predstava v operi.

3. maja si bodo nemški gostje ogledali velesojem, zvečer pa se odpeljejo v Beograd.

4. maja si bodo ogledali Beograd in se sestali z beograjskimi gospodarstveniki.

Zvečer jim bo prirejen svečan banket.

5. maja bo sprejem v nemškem poslanstvu, popoldne pa izlet po Dunavu.

6. maja bo sprejem, ki ga nemškimi gostom priredijo predsedništvo vlade in ostala ministrstva.

7. maja odputujejo gosti v Sarajevo. 9. maja na z avtomobili preko Mostarja v Primorje.

10. maja bodo v Dubrovniku, 11. maja bo izlet na Lovčen in Cetinje.

12. maja pa pridejo v Split.

Po poročilu našega generalnega konzulata v Düsseldorfu bo na izletu sodelovalo 20 do 30 nemških gospodarstvenikov, večina generalnih ravnateljev podjetij raznih vrst nemške industrije. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja vse naše gospodarske kroge na to izlet nemških industrijcev in jih poziva, da stopijo v zvezo z udeleženci ekskurzije. Daje opozarja Zavod za pospeševanje zunanje trgovine vse trgovske zbornice in gospodarske organizacije v naših gospodarskih centrih, katere bodo obiskali nemški industrijci, da nemške goste zainteresirajo za naše gospodarstvo.

Sodna razprava o tatvini dragocenosti v brzovlaku Zagreb-Ljubljana

Včeraj sta bila v Zagrebu glavna obtožnica obsojena na poldrugo leto ječe, ostali obtoženci pa oproščeni

Zagreb, 15. aprila, n. Danes se je vršila pred kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča razprava v senzacionalni tatvini dragocenosti firme »Pretiosas«, o kateri smo svoječasnno že obširneje poročali. Kakor znano, so bile iz dvoh kovčgov, ki sta bila odpremljena z vlakom iz Zagreba v Ljubljano, na potu ukradene dragocenosti v vrednosti 348.000 Din, dočim je bilo vseh dragocenosti za 2 milijona dinarjev. Pravim storilecem so prišli na sled največ po zaslugi ljubljanske policije. Mihael Segota, uslužbenec kot kuhar v jedilnem vozni pri brzovlaku, je po svojem prihodu v Ljubljano ponudil nekemu brivcu v nakup zlato verižico. Brivec ga je poslal k draguljarju Smodeju, da pregleda, iz kakšnega materiala je verižica. V tem se je v Ljubljani izvedelo za tatvino in je padel sum na Segoto. Leta je bil aretiran

in je izdal po vrsti vse krivice, predvsem sprevednika Luko Doga, ki je Segoto ponudil na prodaj 3 zlatih verižic. Doga je bil v službi na onem vlaku, s katerim so bile transportirane dragocenosti v Ljubljano. Razen njega sta bila kot sokrivca prijeta tudi železniški manipulant Aleksander Pfajfer in vlakovodja Gjuro Baršić. Slednji pa se je ustrlel, čim se je zvedelo za tatvino. Z Dogaom in Pfajferjem so sedeli danes na zatočni klopi še štiri osumljeni, ki so kupovali dragocenosti iz te tatvine. Pfajfer in Doga sta bila obsojena vsak na poldrugo leto robije. Segota na 1 mesec pogojnega zapora ker je kupoval ukradeno blago, dočim so bili ostali obtoženci oproščeni, ker se sodišču ni moglo prepričati, da so si nabavili dragocenosti v znanju, da izvirajo iz tatvine. Razprava se je vršila ves dan in je bila zaključena ob 7. zvečer.

Pobiranje trošarine v črnomaljskem srezu

Beograd, 15. aprila. AA. Na prošnjo kr. banske uprave savske banovine je finančni minister odredil, da vrše kontrolo pobiranja banovinske trošarine na območju občin Adlešići, Božakovo, Botoraj, Čaple, Črešnjevci, Črnomelj, Doblice, Kol, Dragutina, Draginica, Gradac, Riblje, Kot, Loka, Lovkice, Metlika, Sinji vrh, Stari trg, Suhor, Talčji vrh, Senca gor, Tribuče, Vinica in Vinji vrh organi finančne kontrole, ker v teh krajih ni takih občin, ki bi mogle to delo same prevzeti. Banska uprava bo otvorila pri Poštni hranilnici poseben račun. Člani finančne kontrole bodo vsakega plačnika trošarine izročili izpolnjenemu položnicu, blago pa dali na razpolago šele tedaj, kadar predloži plačnik odrezek položnice in dokaže, da je nakazal denar po Poštni hranilnici. Vendar pa lahko vsaka občina določi tudi kako drugo osebo za sorcemanje trošarine. Organi finančne kontrole pod nobenim pogojem ne smejo prevzemati denarja.

Otvoritev zračnega prometa v Jugoslaviji

Beograd, 15. aprila. p. Putri bodo otvorile nove zračne proge, in sicer Beograd-Skopje-Solon, Beograd-Zagreb-Gradec-Dunaj, Beograd-Sarajevo-Podgorica in Beograd-Sarajevo-Split-Sušak-Zagreb. Vozne cene so določene takole: Beograd-Skopje 400, Skopje-Solon 375, Beograd-Zagreb 520, Zagreb-Gradec 400, Gradec-Dunaj 320, Beograd-Sarajevo 450, Sarajevo-Podgorica 450, Sarajevo-Split 450, Split-Sušak 450 in Sušak-Zagreb 300 Din.

Prijave za davek na poslovni promet

Beograd, 15. aprila. AA. Davčni oddelek finančnega ministristva je obvestil finančne direkcije, da se rok za prijave oseb, ki niso predvidene kot plačevalci skupnega davka na poslovni promet, podaljša od 15. m. do konca t. m. Finančne direkcije imajo po sporočilih davčnega oddelka finančnega ministristva dolžnost, da o tem podaljšanim roku nujno obveste vse podrejene organe.

Obdavčenje avtomobilov z davkom na poslovni promet

Beograd, 15. aprila. AA. Na podlagi čl. 4. točka 4 zakona o skupnem davku na poslovni promet je finančni minister izdal sklep, da se obdavčevanje avtomobilov s skupnim davkom na poslovni promet vrši pri uvozu v našo državo. V ta namen se bo določila povprečna cena vseh avtomobilov, ki pridejo v poštev za obdavčenje s skupnim davkom na poslovni promet.

Polovična vožnja za invalidsko zborovanje v Ljubljani

Beograd, 15. aprila. AA. Na prošnjo društva vojnih invalidov v Ljubljani je prometni minister dovolil polovično vožnjo na državnih železnicah in ladjah udeležencem redne letne skupščine društva vojnih invalidov, oblastnega odbora za dravsko banovino v Ljubljani, ki bo 19. aprila. Udeleženci naj kupijo na odhodni postaji cel vozni listek, ki velja tudi za povratek s potrdilom predsedstva skupščine, da so se udeležili zborovanja. Olajšava velja od 16. do vstega 22. aprila za vse razrede in vlake razen eksprese

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Parole Müller
v najsijajnejši
filmski opereti

Gospodična
Stajnica

Sodelujejo
Hermann Thimig
Felix Bressart

Gledbo in popravke
Paul Abraham

Vsa Ljubljana se smeje od srca in vsi priznavajo, da je to najboljši govoreči film te sezone! Oglejte si ga še VI!

Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer!

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Velikonočni mir na Bolgarskem

Sofija, 12. aprila.

Po silni nevihti, ki je divjala zadnje dni v bolgarskem javnem življenju, zlasti v Narodnem sobranju ob priliki opozicijske interpelacije zaradi vladnih nasilstev in razprave o volilni reformi, je sedaj zavladal »velikodenski« mir, ki pa je brez dvoma le zatišje pred novim, še hujšim viharjem.

Javno življenje te za pravoslavno veliko noč popolnoma umrlo. Le predstavniki »na bežance« od zapadnih bllgarski pokrajini, kakor se označujejo emigranti iz našega caribrodkega in bosiligradskega okrožja, so se zbrali na svoj šesti »velikodenski« kongres. Kralj s kraljico je odšel za velikonočne praznike v svoj dvorec v Karlovski banji, a skoraj vsi člani vlade so ravno tako zapustili prestolnico in se razkropili po deželi da tamkaj v miru prežive velikonočne praznike, v kolikor jih ne bodo izrabili za agitacijo na račun bodočih volitev. Zato tudi pravi vladna »Zoraa, da do torka ne bo nikakršne izpremembe v političnem položaju, ki ostaja potemtakem za časa velikonočnih praznikov neopredeljen in nerazjašnjen. Vse drugo, kar se piše v tem pogledu, pravi list, so prazne marnje. »Dnevnik« pa z druge strani beleži, da je minister prosvete Aleksander Cankov za praznike odputoval v Hisarske banje, ki so v bližini Karlovske banje, in da se zato domneva v nekaterih prestolniških političnih krogih, da se o prazniških sestankih kralj s Cankovom. Ta sestanek bi bil najbrž precejšnjega pomena za nadaljnji razvoj političnih dogodkov, zlasti se zato, ker se iz krogov vlade »Demokratskega Sgovora« razglašalo, da se more izvršiti izprememba vlade samo pod vodstvom sedanjega ministrskega predsednika Ljapčeva ob sodelovanju drugih strank. Ljapčev ima nalogo, da vodi pogajanja z opozicijo: njegovi najbližji sodružniki sondirajo teren pri opozicijskih strankah in njihovo razpoloženje za sodelovanje v novi vladi pod vodstvom Ljapčeva. Če bi opozicija ne pristala na ta glavni predpogoj za stvoritev koalicijske volilne vlade, bo Ljapčev prekinil vsa pogajanja in bi rešitev položaja položil v kraljeve roke.

BZNS — Bilgarski zemljedelski narodni suz — politična organizacija bolgarskih poljedelcev, nekdanja stranka Stamboliskega se je tudi izvolila novo vodstvo. Za glavnega tajnika je bil izvoljen Vergil Dimov, ki je podal sofijskim listom izjavo, v kateri poudarja, da vlada v zvezi s ponovno edinstvo. Poljedelska zveza smatra za neobhodno potrebno novo vlado, ki bi zaimčila pri volitvah svoboden izraz narodne volje. Dalje je Dimov kar najodločnejše zavrnil vladne očitke zemljedelcem, češ da je njihova stranka v zvezi z begunci v inozemstvu. V istem smislu se izražata tudi resolucija, ki je bila sprejeta na kongresu.

Vlada g. Ljapčeva ima v poljedelski zvezi najodločnejše in najžilavije nasprotnike, katere skuša kompromitirati s tem, da jih predstavlja kot protidržavni živeli, ki je v zvezi v bivšimi, v inozemstvu pobegliimi sodružniki Stamboliskega. Pol službeno glasilu Demokratskega Sgovora, »Slovo«, igra glavno vlogo obtoževalca, toda zemljedelci se krepko branijo in z uspehom pobijajo obtožbe, obenem pa iznašajo cele kune vladnih nasilstev in tako najboljše pripravljajo med kmetskim narodom sebi ugodno razpoloženje za bodoče volitve.

Dasi pa so se zlasti zadnje dni strasti razplamtele do neverjetne silovitosti. Je danes vse mirno, res »velikodensko« svečano pokojno. Ljudje se pozdravljajo s pozdravom »Hristos vzkresel«, hodijo v pose in izmenjavajo velikonočne darove, kolače in piruhe. Pred kraljevskim dvorom se je včeraj gnetlo sto in sto ubožcev, starih in mladih, da so dobili običajno veliko, nočno podporo, danes pa vidiš mlade, novoporočene ženske v najlepši obleki, ki lo premorejo, kako nosijo svoje »poklone« — velikonočni kolač in piruhe — kumom drugu in starišem. Jutri, v ponedeljek, pa bodo »razmetvati jajcata«. Dekleta v vrsti na eni, fantje na drugi strani, pa vale fantje piruhe na dekljsko stran, ki jim jih nato vrača. Vse to, da bo polje bolje rodilo in ne bo toče.

Da bi bil še kak velikonočni pomoček proti tobi politične krize, ki že čela desetletja bllje Bolgarsko!

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Mariborska Glasbena Matica v Srbiji

Bratski sprejem in triumf slovenske narodne pesmi v Leskovcu

Leskovac, 15. aprila. p. Pevski zbor mariborske glasbene Maticе, ki je za pravoslavne velikonočne praznike krenil na turnejo po južni Srbiji, je danes prispel v Leskovac. Slovenski pevci so bili v tem lepem mestu sprejeti nadvse pristrčno in bratsko. Na kolodvoru jih je sprejel poseben pripravljani odbor z županom na čelu. Zbrana so bila vsa pevška društva iz mesta in okolice ter velika množica občinstva z godbo na čelu. Na kolodvoru je pozdravil goste predsednik pevškega društva »Braniko« Dragoljub Kuzmanović s krasnim govorom, v katerem je poudaril veliko važnost pesmi za medsebojno spoznavanje in zblizanje. Za lepe pozdravne besede se je zahvalil predsednik mariborske Glasbene Maticе gimnazijski ravnatelj dr. Tomišek. Nato se je for-

mirala velika povorka z godbo na čelu ter krenila med pokanjem topičev po mestu do hotela Krstić, kjer so bili rezervirani prostori za goste. V hotelu je bilo prirejeno skupno kosilo, na katerem je bilo izmenjanih več zdravic. S toplimi besedami je v imenu mestne občine pozdravil goste župan Burničić, v imenu Matičarjev pa se je zahvalil predsednik pevškega zbora Janko Arnuš. Šigar govor je ganil mnoge do solz. Popoldne so si gostje v spremstvu domačinov ogledali mesto in okolico, zvečer pa se je vršil v nabitih polni dvorani hotela koncert. Mariborčani so želi toliko aplavza, da so morali znova dodajati. Po koncertu se je razvila intimna in res prisrčna zabava, ki je trajala pozno v noč.

Prvo „Jutrovo“ potovanje v Pariz

na kolonialno razstavo v času od 22. maja do 1. junija

Ljubljana, 15. aprila.

Kakor smo že javili v nedeljski številki je prvo »Jutrovo« potovanje v Pariz na kolonialno razstavo določeno za čas od 22. maja do 1. junija. Vsem gg. interesentom, ki so se že prijavili in onim, ki so še oklevali in se še mislijo javiti, sporočamo v naslednjem natančni program in pogoje izleta:

22. maja: Odhod iz Ljubljane ob 20.30 z gorenj. brzovlakom. Voznja v direktnem vozu III. razreda pojde čez Jesenice, Schwarzach, St. Veit, Innsbruck, Buchs, Curih, Basel, Pariz. (Kdor hoče v nočnem delu vožnje od Jesenice do Buchsa uporabiti II. razred, lahko doplača razliko približno 190 Din, a bo moral najbrže prestopati, ker ne moremo jamčiti za direktni voz.) Udeleženci se zberejo 22. maja med 19. in 20. uro v vrtem salonu restavracije glavnega kolodvora v Ljubljani, bjer lahko tudi večerjajo. Družba se bo seznanila in prejme še zadnja potrebna navodila.

23. maja: Prihod v Pariz ob 23. uri. Po sprejemu na kolodvoru se odpeljejo udeleženci z avtokari v hotel. V hotelu večerja.

24. maja: Celodnevna prehrana v hotelu. Ogled Pariza v avtokarih. Popoldne: bazilika du Sacre coeur de Montmartre s krasnim razgledom na Pariz, Gare du nord, delavska borza, Place de la Bastille s Colonne de Juillet, cerkev Notre dame s slovitiimi slikarji na steklo, Pantheon, Quartier latin, senatna palača z vrtovi du Luxembourg, justična palača, Sorbonne (univerza), Louvre. — Popoldne: veliki bulvarji, velika opera, cerkev Madeleine, Place de la Concorde, obeliskom, Luxorjem in osimni veličastni smoniki, predstavljajočimi osem velikih francoskih mest, Champs-Elysee z elizejsko palačo, rezidenco predsednika republike, Grand et Petit Palais, Place de l'Etoile in Arc de Triomphe z grobom neznanega vojaka, Avenue du Bois de Boulogne, Dom des Invalides, Parc Monceau. — Slednjič ogled Pariza ponoči ob bajni razsvetljavi.

25. maja: zajtrk in večerja v hotelu. Izlet v avtokarih v Malmaison in Versailles. Popoldne: Obisk malmaisonskega gradu, kjer hranijo relikvije Napoleona I. Kosilo v Versaillesu. Popoldne: Obisk gradu v Versaillesu s čudoviti parki in vrtovi. Povratek v Pariz čez Bois de Picardie-Ville d'Aray, St. Cloud s krasno panoramo na Pariz in Bois de Boulogne. Zvečer: Obisk predstave v veliki operi (balkonska loža).

26. maja: Zajtrk v hotelu. Celodnevni obisk kolonialne razstave. Kosilo in večerja v razstavnih restavracijah. Po večerji ogled nočnega vrvenja v razstavi. Povratek domov proti polnoči.

27. maja: Celodnevna prehrana v hotelu.

Rak — socialna bolezen

Ljubljana, 15. aprila.

Da vlada veliko zanimanje za rakov problem, je pokazala snoči obilna udeležba predavanja beograjskega univerzitetnega profesorja dr. Djordje Joanovića. Prav častno so bili zastopni zdravniki in profesorji. Univerzo sta zastopala rektor profesor dr. A. Serko in prof. dr. Jesenko. Iz Brežice je prišel tudi naš odlični delavec za pobijanje raka primarij dr. Holeva.

Predsednik pripravljalnega odbora »Jugoslovenskega društva za proučevanje in zatiranje raka, podpredsednik Ljubljanske profesor dr. Alojzij Zalokar je pozdravil odličnega gosta in poudaril, da se bo ustanovilo v Ljubljani to potrebno društvo, katerega namen je zdravstveno raziskavanje raka ter praktično poučevanje ljudstva in zatiranje te strašne bolezni.

Profesor dr. Joanović je izjerno orisal vzroke, nastanek, razvoj in možnost ozdravitve raka. Pribil je, da je danes rak socialna in ne le medicinska bolezen. Rak je predvsem bolezen starih ljudi. Za nastanek raka je treba dveh pogojev, dispozicije (nagnjenosti) in še zunanega vzroka. O teh zunanjih vzrokih, katerih poznanje nam nudi najboljše orožje za boj proti raku, smo šele v poslednjem času bolj poučeni. Danes vemo, da pripomorejo k nastanku raka mnoge snovi, n. p. saje, parafin, anilin, arzen, kobalt, uranove ure, tobak, a tudi stalni dražljaji toplote, prahu, plinov itd. Posebno bencinovi plini avtomobilov so v tem opasni mešancom. Stalni, oziroma dolgotrajni učinki močnih solnčnih žarkov povzročijo kakoli rak le pri mornarjih in poljskih delavcih. Danes vemo, da je rak popolnoma ozdravljiv, če se prične pravočasno z zdravljenjem, in da bolezen ni nalezljiva.

Po vsem svetu gre danes gibanje za boj proti tej bolezni in se povsod ustanovljajo društva, ki jim je na skrbi poučevanje mas za uspešen boj. Kadar bo ves svet poučen, bodo za vedno izginili nesrečniki, ki ležijo sedaj po bolnišnicah in čakajo le, da jih smrt odreši silnega trpljenja. Zato je treba složna dela vseh in je dolžnost vsakega državljanca, da pomaga s pristopom k »Društvu za proučevanje in zatiranje raka«, ki se bo ustanovilo tudi v Ljubljani, da bo društvo lahko vršilo svoj vzvišeni smoter.

Prepovedan komunistični list

Beograd, 15. aprila. AA. S sklepom ministra za notranje zadeve je prepovedan uvoz in razširjanje lista »Internationale Gewerkschafts-presse-Korrespondenz«, ki izhaja v nemščini in ima komunistično vsebino.

Poraz Haška v Pragi

Praga, 15. aprila. h. Nogometno moštvo zagrebške Haške je danes igralo proti praški reprezentanci, ki je bila sestavljena iz igralcev Viktorije, Slavije in Nuselskega. Vratar Prage je bil znameniti Plamick. Zagrebško moštvo je nastopilo v naslednji postavi: Starec-Slivak, Remec-Agić, Krž, Wolf-Simonelli, Hitrec, Leinert, Cindrić, Babić.

Zmagala je praška reprezentanca s 4 : 1 (1 : 1).

Jutrišnji »Narodni Listy« pišejo, da predstavljajo Haškovec moštvo, ki je tehnično zelo izvrhano. Pred golom pa so bili preveč razburjeni ter so pozabili na streljanje. List pravi, da igra Pražanov ni bila na višini.

Poraz Hajduka v Buenos Airesu

Split, 15. aprila. n. Semkaj je došla brzovjaka, v kateri javljajo iz Buenos Airesa, da je igral Hajduk včeraj svojo poslednjo tekmo v Ameriki, in sicer s tamšnjim klubom San Lorenzo. Hajduk je izgubil tekmo v razmerju 3:1.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Spremenljiva oblačnost. — Situacija večerajšnja dne: Sekundarni barometrični minimum je prešel preko naših krajev in povzročil večjo oblačnost z deževjem in neznatnim snegom. V zapadnih gorskih krajih je zabeležiti precejšen padec temperature. Pritisk se je precej dvignil v Primorju in v zapadnih gorskih krajih in sicer za 0.1 do 0.4 mm, dočim je padel v južnem Primorju ter v centralnih in vzhodnih krajih za 0.1 do 0.3 mm. Temperature so se dvigle nile samo v južnem Primorju, dočim so povsod drugod padle za 1 do 9 stopenj.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nestanovitno vreme bo trajalo najbrže še nekaj dni.

Naši kraji in ljudje

Ostavka jeseniškega župana

Jesenice, 15. aprila. G. Andrej Čufer, mestni župan na Jesenicah, je vložil na bansko upravo prošnjo, da ga razreši kot župana ter utemeľuje svoj korak s tem, da je preveč zaposlen v svojih zasebnih opravkih.

Korak g. župana nas ni presenetil, ker je splošno znano, da obstoji nasproti njemu že dalje časa precej močna opozicija, kateri ni všeč, da ustanavlja župan mestno hranilnico, ker ima opozicija že itak svojega. Nadalje ni všeč opoziciji, da se župan ne eksponira za njeno stvar, glavni očitek pa je ta, da novo zgrajena mestna kanalizacija ne odgovarja v celoti svojemu namenu in da je župan ni dal razširiti tudi na Savo.

G. Andrej Čufer vodi županske posle že šest let v najtežjih razmerah ter je storil v proseh mesta vse, kar se je pač v danih razmerah moglo storiti.

Zasluzeni pokoj po 63 letih dela

Kisovec, v aprilu.

Nedavno je bil upokojen paznik strojne delavnice, g. France Čuk v Kisovcu pri Zagorju. Rodil se je 26. januarja 1859 in si je pričel kruh služiti, ko je bil star 8 let. V steklarni, ki je bila last delničarjev TPD, je odnašal steklo 5 let. Dopoldne je bil v šoli, popoldne v steklarni. Aprila 1873 je bil sprejet v strojno delavnico rudnika v Zagorju in tu je 58 let nepretrgoma služboval kot strojnik. Vmes je bil več let vodja strojne delavnice v Kisovcu.

V dobrih in slabih časih, nekdanji kakor danes živi v zadovoljstvu s svojo »boljšo polovico«, kakor sam vedno naziva svojo 67letno pridno soprogo Heleno, s katero bosta prihodnje leto obhajala zlato poroko. V zakonu sta vzgojila 6 hčera in sina Franca, ki je tudi že 23 let zaposlen kot jamomelec pri zagorskem rudniku. Od hčera sta Mici, poročena s paznikom Juvanom, in Kati, omožena z železniškim uradnikom Domincom, ki živeljujejo v izseljenstvu na oltar materinstva, kar je stara močno potro. Navzlic takim udarcem usode želimo, da bi g. Čuk kot stara, trdna zagorska korenina užival pokojnino, ki mu je v zve-

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolčnih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

Baletni večer v ljubljanski operi

V torek zvečer sta v opernem gledališču priredila svoj baletni večer solista Narodnega gledališča v Beogradu ga. Ksenija Grunt in g. Anatol Zuckovski. Na klavirju je njune nastope spremljal pianist g. Konradi, pa je tudi sam zaigral nekoliko skladb. Plesnih točk je bilo 14, izmed teh jih je g. Gruntova izvajala sama 9, g. Zuckovski 2, oba skupaj pa 3. Ga. Gruntova je rutinirana plesalka znamenite predvoje petrograjske baletne šole, g. Zuckovski je, tako se mi zdi, dokaj mlajši od nje in je pouk te šole zamogel uživati le posredno. Izmed točk, ki jih je predvajala ga. Gruntova so se odlikovale po srečni invenciji in slikovitosti Chopinova Mazurka, Drigova Lutka, prav posebno ognjeni ples Soboljevke, dalje Dohnanyjev Smrtni valček iz pantomime »Ples pierotove«, Kálnasovo Ne poznano božanstvo in Indijski ples. Ne moremo pa govoriti v splošnem o čem zelo izrednem ali za nas in za našo, dasi nerazvajeno publiko, popolnoma novem. Vsi plesi so se gibali po nekoliko zakasnelem in izbojenem tiru. Omeniti treba pa originalne in zelo lepe kostume. Bolj kot solista je ugajal g. Zuckovski zaradi zares visoko razvite plesne tehnike, izredno lepo kulturne gibčnosti in smelosti. Vendar tudi on ni podal ničesar posebnega. Mučnik škandalozno neuglasenega in slabega kla-

sku 1000 Din nakazana od 1. aprila od Bratovske skladišnice, še dolgo let. Sam ves čas službovanja ni bil bolan in je zvesto služil osmim ravnateljem. Tak naj ostane še dolgo in ga bo veselo tudi »Jutro«, ki ima v njem zvestega prijatelja.

Elektrifikacija Metlike

Metlika, 14. aprila.

Zivljenje v našem mestu je dobilo v zadnjem času povsem nov značaj. Medtem ko se je za prepotrebno elektrifikacijo našega mesta dolgo časa zavlačevala odobritev lani v juniju sklenjene pogodbe z elektrarno mesta Karlovca, je naše prebivalstvo povsem krivično dolžilo naše domače vodilne moze nedelavnosti. Vestno in vztrajno prizadevanje načelnika gospodarskega odbora g. Weiss Franceta in njegovih dveh odbornikov gg. Kopiniča Julija in Črničar Ivana je končno rodilo uspeh. Pogodba za elektrifikacijo našega mesta je odobrena. Načrt daljnovidnosti iz elektrarne v Ozlju, ki je dolg 14 kilometrov, je komisija aprobirala, pogodba za notranje omrežje je sklenjena z najnižjim ponudnikom, s Škodovimi tovarnami.

Stroj zmečkal 4letnega dečka

Bridko prizadeta rodbina posestnika Žitka na Moti

Ljutomer, 15. aprila.

V ponedeljek dopoldne je zadela rodbino g. Jožka Žitka na Moti pri Ljutomeru hud udarec. Posestnik je pred nekaj leti prevzel obširno posestvo bivšega načelnika okrajnega zastopa Jožefa Rajha, čigar hčer je vzel za ženo. Iz tega zakona sta zrasla dva otroka, hčerka, ki pohaja že osnovno šolo, in štiriletni sinček Mirko.

V omenjenem času se je Mirko igral v gospodarskem poslopiju, v katerem je domači mlin, imenovan žrnje. Najbrže je hotel splezati na stroj, pri čemer se je ta

Po velikonočnih praznikih se je pričelo z intenzivnim delom. Karlovac že daljnovid gradbi, a Škodove tovarne odstranjujejo dosedanje staro notranje omrežje. Delo za izgraditev transformatorske postaje še ni oddano, vendar bo v najkrajšem času tudi to izvršeno. Pri vsem tem moramo pohvalno omeniti zlasti naš domači denarni zavod Prvo dolensko posojilnico, ki gre v financiranju vseh teh potrebnih del mestu zelo na roko. Pravne nasvete je pri tem vstrajno dajal notar g. Rant. Tako gre delo naprej in ob ugodnem vremenu bomo že v poldrugi mesec imeli enako razsvetljavo kakor Karlovac in Zagreb. S tem bo dana tudi možnost za izgraditev vodovoda, ki je prav tako potreben; treba pa bo vodlo črpati iz Obrha in jo gnati na »Veselico« v rezervoar.

Tudi stavbeno gibanje je sedaj oživelo. Potrebno pa bo seveda še dosti živahnega gradbenega dela, da dobi Metlika lep lice.

Zadnji čas smo imeli dokaj ugodne temperature, a danes je pričelo deževati. Saj je bilo potrebno, ker se je že težko delalo na polju in v vinogradih.

prevrnil in pokopal dečka pod seboj. Se strica, ki se je mudila v bližini, je prva opazila nesrečo in stekla po pomoč. Trije moški so morali dvigniti stroj, ki tehtal 300 kg, a pomoč je bila prepozna, ker je pod strojem ležal Mirko na obrazu in z razprostrtimi rokami že mrtev. Težki stroj mu je razbil lobanjo in mu tudi povzročil notranje poškodbe.

Kako se je nesreča zgodila, se ne da točno ugotoviti. Tragična otrokova smrt je pretresla vso vas, ki splošno sočustvuje z bridko prizadeto rodbino.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni

Nepremišljeno dejanje 17-letne šivilje

Rajhenburg, 15. aprila.

Pomlad je tukaj in v tem času, kakor pravijo, se človek tudi zaradi kake malenkosti rad prostovoljno loči od življenja. Zlasti v povojni dobi se je manjše samomorov razpela. Tak primer lahko miselnega samomora smo davi zabeležili tudi v Rajhenburgu.

Sinoči je posetil neki rajhenburški mladec 17letno šiviljo Angelo Poličovo. Njena mati, ki je istokotna šivilja, je zaljubljena na sestanku zalotila in hčerko malo pokarala. Materine besede so šle dekletu

tako k srcu, da je nesrečna davi izpila eno šestnajstinko litra kisove esence. Ta obupni korak je napravila mladenka v sedmi hiši. Strup je začel hitro učinkovati in ko je prispel poklicani zdravnik, je bila že vsaka pomoč zaman. Okrog pol 10. je nesrečno dekletu umrlo v hudih bolečinah.

V Dolnem Leskovcu pri Rajhenburgu je zadela kap posestnika Abrahama. Mož je bil svoj čas v Ameriki ter si je pred leti kupil v domačem kraju lepo domačijo. — Na Senovem pa je umrla nad 80 let stara ženica Bitenčeva, o katere življenju se ne vane pred meseci obširneje poročati.

Sumljivi požari v okolici Medvode

V dveh dneh dva požara — Vzrok v obeh primerih neznan

Medvode, 15. aprila.

Tudi pri nas so se začeli pojavljati požari. V nedeljo 12. t. m. ob 11. ponoči je začel nenadoma goreti v Sori skedenj pri Podrepu. Ker je bilo poslopje leseno in s slamo krito, je bilo v hipu v ognju in niso mogli iz njega ničesar rešiti. Zgoreli so vsi vozovi, vsa krma, slamožrnica in mnogo poljskega orodja. Vnel se je tudi poleg stoječi Drnovskov skedenj, iz katerega pa so mogli rešiti vozove in poljsko orodje.

Poleg domačih gasilcev so prihiteli na pomoč še gasilci iz Preske-Medvoda z motorno brizgalno na avtomobilu g. Jakliča, zastopnika pivovarne Unije; dalje so prišli tudi gasilci iz Zg. Pirniča in Godešiča. Gasilska akcija je bila zelo ovirana zaradi pomanjkanja vode. Napeljati so morali vodo naposled iz oddaljene Ločnice. Ogenj

so lokalizirali, lesena skednja sta pa do tal pogorela.

Kako je ogenj nastal, ne ve nihče; najbrž je bil podtaknjen. Pokazal pa je, kako nujno potreben bi bil za Soro vodovod ali vsaj vodni rezervoar v vasi, kar bi se dalo napraviti z razmerno malimi stroški.

Na prav tako skrivnostni način je pričelo goreti takoj drugega dne v ponedeljek 13. t. m., in sicer okrog pol 20. ure pri Tinčku na Seničici. Preški gasilci z motorom na Jakličevem avtomobilu, gasilci iz Medna in Zg. Pirniča so bili hitro na mestu in pogasili ogenj v teku ene ure. Zgorela je le polovica hiše, kjer je bil mlin, drugo so gasilci obvarovali. Velika je bila nevarnost za sosednjo leseno hišo pri Gašperju, kamor je nosil veter iskre s pogoriščja. Gasilci so jo pa z združenimi močmi obvarovali nesreče.

Dva požara in dva vloma v Poljanski dolini

Ziri, 15. aprila.

Na belo nedeljo in v ponedeljek smo imeli kar dve pogorišči. V nedeljo proti polnoči je pogorel hlev gospodarja Oblaka, po domače Erjavca v Kladju, občina Oselca št. 4. Živino so še pravočasno rešili. Kako je nastal požar v tej pozni uri, je zagonetka. Sumi se, da je podtaknila ogenj zlobna roka. Gospodar je bil le malenkostno zavarovan.

Drugi požar je bil v ponedeljek proti poldnevju pri gospodarju, ki se tudi piše za Oblaka in biva na Bedrih pri Dobračevu. Zgorela je hiša in gospodarsko poslopje s hlevom. Živino so sicer rešili, a ker je bila hiša in drugo poslopje krita še s slamo, je vse pogorelo do tal z opravo vrred. Ogenj je najbrže nastal skozi dimnik.

Pohvaliti je treba dobročevske gasilce. V nekaj minutah so bili na pogorišču. Le par minut se in ogenj bi se bil razširil tudi na sosedna poslopja. Ze se je vrnemala strela sosedne hiše, ko so stopili gasilci v akcijo in ogenj omejili. Zavarovalnica v razmerju k škodi je neznatna.

Poljane, 15. aprila.

Pred vojno so bile tatvine v naši dolini skoraj nepoznane ali vsaj sila redke. Po vojni je seveda tudi pri nas drugače. Sicer kraje in vlni niso vsakdanji pojavi, kakor ponekod, zato pa toliko bolj osupnejo prebivalstvo in opozarjajo k previdnosti. Pred par leti smo imeli več vlovov in takih poskusov. V noči od minule nedelje

poročila samo o beograjskih književnih pojavih, čeprav bi vnanji svet utegnilo bolj zanimati celotno književno življenje v Jugoslaviji. Toda tudi v tem lokalnem okviru je pisec prežrl vrsto resnih in zanimivih pojavov, da s tretjino svojega dopisa razširi po svetu ime Dragutina Lilića Joje (s sliko). Vsa čast Joji, toda koliko pomembnejši imen je tujeju čitatelju popolnoma neznan! Treba je, da se okoli kakšnega imena razvija »afere«: šele zdaj postane zrelo za svet. To velja tudi glede onega odstavka v dopisu g. Valiča, ki govori o zenitistih in nadrealistih ter o g. Draincu. Če pogledamo dopise iz drugih mest in dežel ter »Les Nouvelles Littéraires« same, se preverimo, kako resno se obravnava literarno življenje. Pri nas se resni pojavi zamožijo, razbodbajo pa se v svet neresni, samo da dobimo »originalne« vider. Toda g. Valič se vsaj trudi, da si s svojimi dopisi pridobi tla v »Les Nouvelles Littéraires«. Imamo pa precej sposobnih peres, ki nič ne stori za našo kulturno propagando, ki pa vendar zabavljajo, kar nas Čehi, Mađžari in Bolgari v tem oziru prehitujejo pri vseh velikih narodih.

Iz praških gledališč. V Narodnem gledališču je bila dne 11. t. m. krstna predstava nove komedije Viktorja Dyka »Zapomnili«. Dyk je znan češki pesnik in dramatik, obenem pa tudi ugleden politik, član češkoslovaškega senata. V komediji »Zapomnili« rešuje problem, ki ga je obravnaval tudi v nekaterih svojih prejšnjih delih: dona Quijota v današnjem času. Delo je zanimivo in je imelo lep uspeh.

Varljivo....

je vreme v teh dneh ob prehodu iz mrzlega v topljši letni čas, kadar veselo pomladno solnce hitro izgine za temnimi oblaki, iz katerih lije leden dež. Ali za Vašo nežno polt se Vam vsled tega ni treba bati. Gorkota in mrz, vlaga in veter ji ne more škodovati... vedno ostane enako lepa, nežna in baržunasta, ker jo varuje in neguje Elida Creme de chaque heure.

ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

na ponedeljek smo pa zopet doživeli dva vloma. Vlomljeno je bilo v trgovino g. Janca Dolinarja ter je izginilo blago in perilo v vrednosti okroglih 4000 Din. Ko je zjutraj g. Dolinar rano vstal, da se odpelje po opravkih, je v spodnjih trgovskih prostorih opazil nered. Takoj mu je bilo jasno, da je imel ponoči nepovabljenega gosta. Ugotovil je, da mu manjka par navitkov suknja in večje število srajc. Pri pregledovanju je stopil na klobaso. Jasno mu je bilo takoj, da so tatje obiskali tudi poleg stoječi klavnic gospe Amalije Martovce, kjer je shramba za prekajeno meso. Lastnica je ugotovila, da so ji tatovi odnesli prav čedno količino mesnine.

Orožniki so se po prijavi takoj podali na zasledovanje. Kakor vse kaže, mora biti na delu vlomilska družba, ki obiskuje od časa do časa posamezne kraje. Pri gosposodi Dolinarju se je tat najbrže že zvečer neke znotraj skril, ker je g. Dolinar v nedeljo zvečer, ko je prišel od sokolske seje domov, vrata za seboj zaklenil in ključ pustil znotraj v vratih.

Afera z vižmarskega kolodvora

Ljubljana, 15. aprila.

Mali senat je danes nad 3 ure obravnaval afero z dvema tisočakoma, ki se je la 8. avgusta primerila na kolodvoru št. Vid-Vižmarje. Tega dopoldne je prišel trgovski zastopnik 37letni Albin z avtom na kolodvor. Mlademu uradniku je predložil avto, naslovljeno na pekovega mojstra Majeršiča v št. Vidu. Avizirana je bila pošiljka 4 zabojev peciva po povzetju od zagrebške trgovke Bizjak. Pošiljka pa je bila dejansko namenjena trgovskemu zastopniku. Uradnik je avto prevzel, poslal tovrstni list in na njem potrdil prejem 1980 Din za povzete. Trgovski zastopnik mu je dal 2000 Din in uradnik je vrnil 20 Din. Ker je med tem klical telefon, je uradnik pustil denar na mizi in hitel k telefonu. Ko se je vrnil od telefona, trgovskega zastopnika ni bilo več v pisarni in tudi denarja na mizi ne. Sprva uradnik ni vedel, ali je dal denar v blagajno ali ne. Se le naslednji dan je pri predaji blagajne ugotovil primanjkljaj.

Državni tožitelj je Albina obtožil zlo-

činstva tatvine na javnopravni kraj, hkratu pa tudi obtožil zaradi prestopka zoper javnopravno varnost, ker je julija lani povozil na križišču Dumajske in Masarykove ulice kolesarja carinskega preglednika Jakoba Otrina. Pred senatom se je Albin zagovarjal, da je smatral zadevo s tovarnim listom in denarjem za urejeno. Škodo je pozneje poravnal. Zaradi karambola pa je valil krivdo na kolesarja. Sodba: 1 mesec in 5 dni strogega zapora, 120 Din denarne kazni, odškodnina Otrinu 229 Din, vsi kazenski stroški in izguba državljskih časti za 1 leto.

Sokrivda Hriberskega

Maribor, 15. aprila.

Glede sokrivde Hriberskega pri jelovškem umoru še vedno ni jasnosti. Hriberski se nahaja še v jetniški bolnici v Gradcu, kjer ga skoro vsak dan zaslišujejo. Avstrijska oblastva tudi sicer neprestano vršijo poizvedbe ter nadaljujejo preiskavo tudi v Sulzu, kjer je Hriberski bival deloma pri vinarstvu Weiglvi, deloma pri svoji ljubici Škofovi.

Pri Roju, očetu Škofove, ki je nezakonška hčerka in pri kateri je Hriberski zadnje čase večinoma živel, so našli tudi krvavo sekirko, vendar pa Roj in njegovi trdijo, da so nedavno klali svinjo in da je sekira še od takrat krvava. Hriberski ostane v Gradcu, dokler avstrijska oblastva ne bodo zaključila preiskave. Mariborsko državno tožilstvo je že zaprosilo za izročitev Hriberskega, ki pa še vedno taji vsako sokrivdo.

Čuden pojav

Tržič, 15. aprila.

Neka simpatična gospodična iz Tržiča je že daljšo dobo bolehal in je slednjič bila primorana oditi v ljubljansko bolnico. Zdravniki so odredili operacijo na ledvicah. Pri tej priliki se je pokazalo, da je imela bolnica od rojstva 3 ledvice. Sedaj so si eno odstranili in je upanje, da bo pacientka kmalu in popolnoma ozdravela. Mnogokrat se je že čulo, da je kdo živel popolnoma normalno življenje z eno ledvico, toda da bi imel kdo kar tri ledvice, nam še ni prišlo na uho. Ta primer bo gotovo zanimal naše zdravnike, ki nam bodo o njem mogoče še več povedali.

Znanstvena nagrada mesta Varšave v znesku 15.000 zlotih je bila pravkar podeljena zgodovinarju O. Balzerju, ki se je nekoč proslavil s svojim odprtim pismom nemškemu monarhu. Zavrnil je njegovo psevdoznanstveno, krivično klevetanje Slovanov.

Zopet jugoslovenska razstava v Parizu. V Galeriji Bernheim - Jeune (Faubourg St. Honore) v Parizu so razstavili svoje izbrane slike jugoslovenski umetniki Aralica, Celobonović, Milunović in Uzelac.

»Beautiful Mountains in the Jugoslav Alps«, znano delo lektorice angleškega jezika na ljubljanski univerzi, Miss Fanny S. Copeland, je angleška kritika sprejela z lahkavim priznanjem, o čemer bomo ob priliki še pisali. Te dni je o tej knjigi priobčil prav ugodno oceno tudi zagrebški »Obzor«, ki poudarja, da spis g. Copelandove o lepoti naših planin spada v »pravo in avtentično potopisno književnost in planinsko poezijo in gre po potih Prešernovega »Krst na Savici« in Baumbachovega »Zlatoroga«. Dalje pravi »Obzor«: »In ko ona tako navdušeno in v superlativih piše o naših planinah, tedaj moramo zares občutiti neko zadovoljstvo, ker smo lahko prepričani, da imamo tudi pred velikim svetom kaj pokazati in se s čim ponasati.«

Prof. Goets umrl. V Bonnu je umrl odlični vseučiliški profesor Karl Goets. Prvotno je bil starokatoliški duhovnik in je te cerkveni ločini posvetil znaten del svojih zgodovinskih posebnosti. Mnogo pa se je bavil tudi z raziskavanjem slovanske preteklosti in je med drugim spisal več raz-

Spominjajte se slepih!

Domače vesti

* Sprejem golencev v inženjersko podoficirsko šolo. V inženjersko podoficirsko šolo kralja Petra Osvoboditelja v Mariboru bo letos sprejetih za golence 150 mladeničev iz civila in iz vojaštva. Sprejemajo se kandidati v starosti 17 do 21 let, ki so jugoslovenski državljani, dovoljno pisarni (kar bodo dokazali pri sprejemnem izpitu) in neozženjeni. Kandidati iz kadra morajo biti priporočeni kot dobri vojniki. Kandidati iz civila se morajo prijaviti v lastnoročno pisano prošnjo komandantu inženjerske podoficirske šole v Mariboru najkasneje do 15. septembra. Vsi sprejeti kandidati se morajo 1. oktobra podvzeti zdravniškemu pregledu. Komandant dotičnega vojnega okrožja bo sprejetim kandidatom izdal brezplačno vozno karto do Maribora. Sola traja dve leti, potem pa se golenci razvrstijo po inženjerskih enotah kot podnadredniki, kjer služijo dalje za napredovanje. Pripominja se, da so z novim zakonom podoficirji dobro preskrbljeni in lahko pozneje kot naredniki opravijo izpit za oficirja. Natančnejši pogoji so interesantom na razpolago pri vseh vojnih okrožjih.

* Zveza rezervnih oficirjev. Občnega zbora se je v tork zvečer v Kazini v Ljubljani udeležilo od 275 le 15 članov z odobro vred. Po preteku pol ure je predsednik g. dr. Zirovnik po pravilih otvoril obč. zbor. Po daljši živahni debati je bilo sklenjeno, da Zveza stoji v pododbor UROIR: posmrtni sklad se ne likvidira temveč prenese v pododbor, če ga ta sprejme; sklical se bo izredni občni zbor Zveze v svrhu razdružitve in sklepanja o premoženju. Vsa sedanja uprava odstopi in bodo v odbor izvoljene same nove osebe.

* Himen. V soboto se je poročil v Zagrebu pljuški rojak z. Srečko Kajih, sreski pristav v Klančicu v Hrvaškem Zagorju, z gđ. Nevenko Dorčičevo iz Zagreba. Bilo srečno!

* Učiteljsko društvo za kozjanski okraj bo zborovalo nepreklicno v soboto 18. t. m. ob 10. v Kozjem.

* Razpust OUZD v Varaždinu. Urad za zavarovanje delavcev v Varaždinu je obstoječe od 1. 1922, kot naslednik nekdanje okrajne bolnišnice blagajne, ki je bila ustanovljena 1. 1900. Ta urad je komisar SUZOR sedaj razpustil in prevzame njegove agende zagrebski okrajni urad. Varaždinska mestna občina, Zveza hrvaških obrtnikov in razne stanovske in gospodarske organizacije so razpustu močno nasprotovali, saj je urad zaposloval 35 uradnikov, 4 zdravnikov v mestu, 50 zdravnikov pa na vsem svojem področju ter je imel okrog 14.500 zavarovanih delavcev.

* Nov planinski dom nameravajo postaviti nekateri podjetni ljudje na zgodovinskem Lindeku pri Frankolovem med Celjem in Komencami, kjer stoji 700 metrov visoko na močnejših skalah grad Lindek. Krassen je razgled in znana je tudi staroslavna zgodovina tega kraja in gradu, v katerem je zbirali nesrečni grof Tattenbach Lindeško zlato, ki je igralo pozneje v procesu proti njemu tako važno vlogo. Ta točka je med najlepšimi in bo tudi z avtomobilom dostopna. Snuje se združba »Lindeški dom« s sedežem v Mariboru, ki bo postavila na vrhu v krasi samotni na ogromnih skalah moderen planinski dom, ki naj postane privlačna postojanka našega tujeskega prometa. Ustanovni občni zbor bo v najkrajšem času.

* Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani je na svojem novem občnem zboru v ponedeljek obravnavala važne stanovske zadeve. Zadruga šteje na območju bivše ljubljanske oblasti 183 članov, dočim ima Maribor svojo zadrugo. Navzočih je bilo 83 članov. Imovina zadruga iznaša 51.806 Din. Za načelnika je bil izvoljen g. Sinkovec, v odbor pa g. g. Erna Petičičova, Ivan Mrak, Fran Podraž, Hinko Dolenc, Jernej Hribar in Vendelin Sebal, za namestnike Fran Novak, Ivan Kosce, st. in Ilija Petkovič, za računsko preglednika Ante Gjud in M. Pliverič. Zastopniki so: za Jesenje Borštinar, za Bled Mekinec, za Trbovlje pa Hutar. Izpitna komisija ostane dosedanja. Zadrugne doklade so: za mojstre brez pomočnikov 30 Din letno, do treh pomočnikov 40 Din, preko pa 90 Din. Vajeniška doba je določena na 4 leta.

* Novi grobovi. Včeraj je umrl v Zalcu v 76. letu starosti ugledni trgovec in posestnik g. Vinko Vabič star. Znan je bil po vsej Savinjski dolini in daleč izven nje. V celjski bolnici je umrl obratovito v steklini v Hrastniku g. Franc Veršnjak star komaj 31 let. Kot izbornega strokovnjaka ga bo zelo pogrešalo podjetje kakor tudi steklarji. Gasilsko društvo steklarne je izgubilo z njim ljubljenega poveljnika, zelena bratovščina pa navdušenega tovariša. G. Veršnjak je bil zaradi ljudomilja in močnega nastopa v Sp. Hrastniku splošno priljubljen in spoštovan. Tragično za preostale je, da so na veliko nedeljo pokopali očeta, Pokojnik pa je te dni zbolel na vnetju slepiča in podlegel. Pogreb bo danes ob pol 16. na dolsko pokopališče.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra,
3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.

15. aprila 1931.

Ljubljana 7, 763,7, 0,8, 30, tiho, 10, dež, 16,3; Maribor 7, 760,0, 4,0, 92, SE 4, 3, 16,3; Zagreb 7, 762,5, 3,8, 72, NW 1, —; Beograd 7, 760,2, 3,9, 90, W 2, 9, dež, 1,2; Sarajevo 7, 762,5, 1,2, 96, tiho, 10, dež, 2,7; Skopje 7, 757,6, 3,8, 84, W 6, 10, dež, 10,1; Kumbor 7, 756,2, 10,8, 43, N 4, 8, dež, 9,6; Split 7, 760,5, 9,1, 44, N 4, 0, dež, 0,2; Rab 7, 763,0, 6,8, 53, N 2, 0, dež, 2,7; Vis 7, 759,0, 8,8, 58, N 12, 0, dež, 6,2; Mostar 7, 761,1, 10,2, 34, N 4, 4, —.

Najvišja temperatura v Ljubljani 13,8, Mariboru 9,0, Zagrebu 11,2, Beogradu 12,4, Sarajevu 14,6, Skoplju 13,2, Kumbor 15,3, Split 17,4, Rab 17,9, Vis 17,5, Mostar 16,4, najnižja v Ljubljani —0,6, Mariboru 1,4, Zagrebu 3,6, Beogradu 3,2, Sarajevu 0,8, Skoplju 3,6, Kumbor 8,8, Split 8,9, Rab 6,0, Vis 8,2, Mostar 10,0.

Solnce vzhaja ob 5,11, zahaja ob 18,52, luna vzhaja ob 4,41, zahaja ob 17,22.

V Starem trgu pri Rakeku je umrla po daljšem bolehanju v cvetu mladosti učiteljica gđ. Manka Železnikova. Službovala je komaj tretje leto. Težko prizadeti mamici, ki se osamljena vrača nazaj v tužno Vipavsko, iskreno sožalje. Minka bo pokopana danes ob 17. na farnem pokopališču. — V Mariboru sta umrla v bolnici Marija Drgasova, žena železničar, za iz Studencev, stara 70 let, in Ivan Klojčnik, poštni zvančnik, star 41 let. — V ljubljanski bolnici je umrla ugledna posestnica g. Jospina Mačkova. Pogreb bo jutri ob 16. — Na Mestnem trgu 9. v Ljubljani je umrla g. Marija Skrinarijeva, vdova po žel. upokojencu. Pogreb bo jutri ob pol 15. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Radodarni nemški turisti so v Šibeniku osrečili krapanjske ribiče, ki so nedavno potegnili iz morja večje število starih rimskih žar. Ribiči so žare poprej prodajali po 20 do 30 Din, nemški turisti, ki so prišli iz Koburga, so pa sedaj plačevali te starine po 200 do 300 Din, kar sicer ni ravno drago plačilo, a je za revne ribiče vendar prav dobrodošel zaslužek.

* Naši roljaki v Argentini. Pravni svetovalec jugoslo. v poslaštva v Buenos Airesu dr. Pandol-Tadić je poleg svoje odvetniške pisarne otvoril poseben slovenski oddelek, ki bo našim rojakom na razpolago za vsa pravna in poslovna vprašanja. Slovenski oddelek vodi rojak Josip Novinec. V električni centrali družbe »Chade« v Floridi se je nedavno pripetila huda nesreča, katere žrtev je postal prekmurjski rojak Jožef Klemen. 41 let star, doma iz Matjaševca v Prekmurju, Klemen je stal na 8 m visoki lestvi ter spajal žico električne napeljavice. Po nesreči je prišel v dotiko z žico močne napetosti ter je nezvesten padel na tla. Se preden so ga pripeljali do reševalne postaje, je Klemen izdihnil. Pokojnik zapušta ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

* Zemlja se še ni umirila. Okrog Gjevzičije se še vedno ponavljajo potresi ter so sunki enkrat slabši, na zopet močnejši. Skoraj vsak potresni sunki spremlja grmenje pod zemljo. Najmočnejši potresni sunki so bili baš na glavni pravoslavni velikončni praznik. V potresnem ozemlju z veliko vneto popravlja poškodovane hiše, veliko na ima prebivalstvo tudi dela z zgradbami za svilo, ki daje največ zaslužka tamošnjim krajem.

Znatne stavbne prihranke
dosežete, če vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Tehnično biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg št. 25/L.

* Nesreča pri vožnji vina. V torkelj zjutraj se je pripetila v bližini Grosuplje, poleg vasi Blato hujša nesreča, katere žrtev je domala postalo znani ljubljanski hotelir g. Franc Miklič, njegov sin Ernest in trgovec g. Mrkun. G. Miklič se je dan pred odšel s tovornim avtomobilom po sod vina v Kostanjevico. Na povratku pa je na omejenem klanec nenadoma odpovedala zavora in je avto zdrčal po klanecu s silno brzino. Sod je pričel odskakovati, strl pod seboj karoserijo in slednjič zdrčnil na tla, kjer se je popolnoma razbil. Bil je naravnost čudež, da sod ni pomečkal spredaj sedečega g. Mikliča, njegovega sina in šoferja, enako pa je ušel nesreči tudi zadaj sedeč g. Mrkun. Razlito vino je poplaj zemljo, pokvarjeni avto so morali spraviti v garažo v Grosuplje, vinski vozniki pa so se odpravili proti Ljubljani z vlakom.

* Pijančki imajo srečo. Pišejo nam: V soboto se je vozil v vlakcu iz Ljutomer proti Soboti neki gospod nekoliko dobre volje. Ko se je naslanjal na vrata, so se ta odprla in gospod je padel z glavo navzdol iz vozečega se vlaka. Se preden so mu ljudje mogli priti na pomoč, se je nesrečenec dvignil in pogumno korakal za vlakom. Za vsakega abstinenta bi bil tak padec gotovo usoden.

Pohištvo ŽELEZNO MEDENO
NAJSOLIDNEJŠE in NAJCENEJŠE
PRI
ZAGREB
BARONA JELAČIĆA 2 **Zmaj**

* Tatovi pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Pišejo nam: Pred dnevi so se pojavili v našem mirnem kraju in v bližnji okolici tatovi, ki niso prizanesli niti najrevnejšim. Pokradli so razno obleko, vino, jestve, kokeši in drugo. Posebno je bila prizadeta vas Dekmanca, kjer so na več krajih odnesli mnogo blaga. Zelo občutno je prizadel posestnik g. Naret, kateremu so tatovi pokradli vso obleko. Orožništvo marljivo zasleduje tatove.

* Uboli zaradi pohlene trave. Kmet Milan Budimirovič iz vasi Belotiča blizu Šabca se je že dolgo časa priževal, da mu sosedje in tudi ljudje uničujejo travnike in njive, ker hodijo in tudi vozijo po njih. Razglasil je, da bo vsakega ubil, ki ga zaloti na svoje posesti. Kmet Dobrosav Mutavčič iz Metkovića pa ni vedel za to grožnjo in se je podal z vozom preko Milanovega travnika. Milan ga je zasačil ter mu je hotel zapleniti konje, dokler mu ne povrne škode. Dobrosav se je izgovarjal, da ni vedel za prepoved in grožnjo, ter ga najprej zlepa prosil, da bi mu pustil konje ter mu prizanesel. Ker Milan ni odnehal, sta se sprela in konec je bil ta, da je razjarjen Milan potegnil samokres ter na mestu ubil Dobrosava. Milana so pripeli in se izgovarjal, da je hotel Dobrosava z orožjem samo prestrašiti, a se je samokres prav slučajno sprožil.

* Strašno maščevanje Arnava. V vasi Kabašu blizu Prizrena, kjer prebivajo več članov Arnavti, se je dogodil krvav zločin, ki je verna slika arnavskega poimovanja o rodbinski in osebnosti. Kmet Uka Imerović je bil oženjen z vaško lepoto Hido, pri njem pa je služil za hlapca mladi Sulja Ramović. Ko se je Uka te dni

VSAK POSNETEK — DOBRA SLIKA

Zato ne rabite temnice! Plošče in filme razvijte in kopirajte dovršeno

drogerija KANCO
LJUBLJANA MARIBOR

zvečer okrog 10. vrnili domov, je našel hlapca v sobi pri ženi. Ta večerni poset, ki je bil videti sicer popolnoma nesumljiv, je kmeta tako razburil, da je teklen na dvorišče po sekuro ter ubil ženo in hlapca. Po krvavem zločinu je zbežal v gozdove in ga še do sedaj niso našli.

* Redni letni občni zbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja bo v petek, dne 1. maja t. l. ob 10. dopoldne v Zdraviliškem domu v Rogaški Slatini. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi sprememba pravil. — Odbor.

* Redni občni zbor združenja »Novinarski dom«, 1. z. z. o. z. v Ljubljani bo v petek, dne 1. maja ob pol 10. dopoldne v Rogaški Slatini z dnevnim redom v smislu pravil.

* Družbi sv. Cirila in Metoda je naklonil g. Maks Domicelj iz Rakeka 100 Din namesto cvetja na krsti pok. gospe in gospoda Knafliča iz Smartnega pri Litiji. Iskrena hvala!

* Tovarna Jos. Relch sprejema mehko in škrobilno perilo v najlepšo izvršitev. ITO zobna pasta najboljša!

ZA TENIS

pravkar dospelo 5706

ARTA raketi
ARTA žoge
BEDAT tenis čevlji

Samoprodaja:

P. MAGDIČ

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 1

Iz Ljubljane

* Oficirji ljubljanske garnizije priredijo svoj družabni večer v soboto, 18. t. m. ob 21. v prostorih restavracije »Zvezda«. Vabljeni so vsi, ki imajo stalne vstopnice za oficirske družbene večere.

* Iz gledališča. V dramo se jutri ponovi francoska komedija »Življenje je lepo za red C.« v soboto pa poljska drama »Dom osamelih žena« za red A. Prvo angleško dramsko gostovanje bo v ponedeljek s Shakespearejevim »Hamletom«. Člani družbe so prvovrstni umetniki, uspeh igre je absolutno zagotovljen. Ker je Hamlet naš gledališki publiki znan do vseh podrobnosti, bo prav lahko slediti angleškemu izražanju. Vstopnice so že v predprodaji v operi. — Marij Simenc, odlični naš pevec, nastopi dr. kot Radames v operi »Aida«. Naslovno partijo poje ga. Juranič. Amneris je ga. Thierry. Ramfis g. Rumpel. Amnarsko g. Primožič. Dirigent g. Neffat. Predstava je izven abnormna. — Zigmund Zalewski, baritonist svetovnega slovesa bo gostoval v naši operi v soboto kot »Boris Godunov«. Opozorjamo na ta večer vse obiskovalce gledališča. Predstava bo izven abnormna.

* Domača opereta. »Oj, ta prešmentana ljubezni!« je naslov najnovejši opereti znanih domačih avtorjev Simončiča in Sivica. Skušnje, ki so v polnem teku, vodita dirigent dr. Švara in režiser Povhe.

* Sporod komornega koncerta Brandlova tria, ki bo jutri v Filharmonični dvorani, je: Brahms: trio v c-molu, op. št. 1, Beethoven: Trio v g-duru, op. 1 št. 2, Marx: Trio-fantazija. Redki so koncerti sestave: violina, čelo in klavir, v našem mestu. Zato zasluži ta koncert tem več zanimanja, ker je Brandlov trio znan kot umetniško komorno združenje, ki prinaša vse točke svojega programa v veliki umetniški popolnosti. Začetek točno ob 20. Vstopnice v Matični knjigarni. Običajne koncertne cene.

* Delavski prosvetni večer v dvorani Delavske zbornice priredila v petek 17. t. m. ob pol 20. delavsko glasbeno društvo »Zarja« in delavska kulturna zveza »Svoboda«. Na sporedu bo predavanje s skiptičnimi slikami o znamenitostih Dunaja in o delavski olimpiadi, ki bo letos na Dunaju. Sledili bodo koncerti godbe »Zarja«, solopievi sopranistke ge. Stefanije Vukove in tenorista ljubljanske opere g. Gostiča. G. Brdnik, kovinar in Strojništvu v Ljubljani in konservatorist bo igral solo na godalni rog, kapelnik Sonnyboy-Jazza in konservatorist g. Dražil pa solo na saksofon. Pri klavirju bo konservatorist g. Zebre. Vstop prost.

* Pilot ljubavi. Danes in vse dni ob 14 predvaja ZKD senzacionalni film iz življenja letalcev. Film je veličastna apoteoza tumaštva in poguma hrabrih pilotov snimana ob sodelovanju ameriške pomorske aviacije. Poleg napetih prizorov se odlikuje film tudi po lepi in mestoma humoristični vsebini. Predstave se vrše v Elitnem kinu Matiči ob skrajno znižanih cenah.

* Izvrstna veseloigra »Extemporale« bo v soboto uprizorjena zadnjič v tej sezoni. Dosele je doživela šest repriz. Izredna komika in napeto delanje zabavata posetnike ves čas. Pri predstavi sodelujejo dame Bučarijeva, Pirčeva in Gorupova, ter g. Lavrič, Kunc, Čuk in Moser. Vstopnice se daje v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu. Vabljeni! V nedeljo bo gostoval Sentiakobski oder z isto veseloigro v Sokolskem domu na Viču.

* Pevski zbor Glasbene Matice bo imel drevi ob 20. važno pevsko vajo mešanega zbora. Nujno zadržani naj to sporoče. — Ljubljanski srednješolci, združeni v SJSU »Preporodu« bodo priredili v soboto točno ob 20. akademijo pod pokroviteljstvom ravnatelja A. Juga in častnega damskega komiteja, v areni Narodnega doma. Spored, ki je skrbno izbran, obsega orkestralne, pevke in solo-točke. Izvajali ga bodo nadarjeni srednješolci, ki so nastopili že na mnogih prireditvah in dosežki za svoja izvajanja laskava priznanja. Namen akademije je torej, pokazati naši javnosti, kaj znajo naši srednješolci tudi izven šolskih prostorov. Čisti dobriček je namenjen društveni koloniji revnih in bolnih članov na našem Jadranu. Vsekakor je to vse pohvale vredna naloga, katero si je staval naš »Preporod« v svoj program. Zato upamo, da bo javnost znala ceniti delo našega dijaštva in s posetom omogočila humanitarno akcijo. Po akademiji se bo

vršil ples s sodelovanjem priznanega jazza Sonnyboy. Posebnih vabil ne bo.

* Jadranasli Drevi ob 20. bo 23. redni občni zbor v društveni četlinici. Razen poročil razdelitev društvenih trakov. Pridite točno in polnoštevilno!

* Starešinski sestanek Kluba jugoslovenskih primorskih akademikov, ki bi se imel vršiti to nedeljo, bo 26. t. m. ob 10. v hotelu Tivoli.

* Civilna poroka. Na magistratni razglasni deski je nabit poročni oklic, da se civilno poročita na mestnem magistratu g. Bratko Kreft in operna pevka gđ. Ana Spanova.

* Blagoslovitev temeljnega kamna za visoko zgradbo Pokoljinskega zavoda bo v soboto ob 12. izvršil g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jezlič. Originalna listina, ki bo ob tej priliki vzidana v zgradbo nosi na vrhu naslednja dva stihla pesnika Otona Župančiča, spesnena nalašč za to priliko: »Da naše zrno bo imelo leho — in nam bo letina pod varno streho!« K slavi pride minister za socialno politiko g. Nikola Preka in povabljeni je odlično število predstavnikov.

* Cene mesu znižane. V sporazumu z mesarji je doseglo mestno tržno nadzorstvo, da so se znižale cene mesu takole: govedina I. vrste prednji del 16, zadnji del 18 Din; II. vrste prednji del 14, zadnji del 16, III. vrste pa po 10 in 12 Din kg. Telatna: I. vrste 22 Din, II. vrste 16 in 18 Din. Svinjina, domača: I. vrste 23 Din, hrvaška I. vrste 20 Din, domača II. vrste 18 in hrvaška II. vrste 16 Din.

* Glavni odvodnik Cornovec se bo pričel treti najkasneje 20. t. m. Posledni ki-mejši se opozarjajo na razglas glavnega odbora za obdelovanje ljubljanskega barja z dne 16. julija 1930 št. 170/30, da pravočasno odstranijo dreve.

* Mestna elektrarna javlja vsem odjemalcem toka, da se bodo mesečni računi za porabo toka dostavljali po inkasanti na dom kakor doslej, dovoljuje pa si odjemalce opozoriti, da so ti računi plačljivi takoj. Ker bodo inkasanti v bodoče obiskovali stranke vsak mesec približno ob istem dnevu, naproša elektrarna odjemalce, naj v lastnem interesu omogočijo takojšnji inkaso v gotovini. Strankam, ki bi računa v 8 dneh po dostavi ne poravnale, se bo tok brez opomina odvzel, ker elektrarna zaradi preurejenega knjigovodstva na denar ne more več čakati. V ostalem odjemalce vnapredu opozarja na izveček iz določil, ki je tiskan na vsakem računu, s pripombo, da so ta določila za vsakega konsumenta brezpogojno obvezna.

OBLEKE POVRŠNIKE

NAJUGODNEJE PRI

JOS. ROJINA, Ljubljana

* Dobava bakrenih kotličev. Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje dobavo 24 komadov bakrenih kotličev za štedilnike v I. in II. mestni hiši za Bežigradom. Ponudbe z vzorci bakrene pločevine je predložiti do 25. t. m. pri mestnem ekonomatu, kjer se tudi dobijo dobavni pogoji.

* Živahno vrvenje na Tržaški cesti. Samo v tork, ko je snežilo, so dela pri gradnji tramvajске proge nekoliko zastala, a so včeraj že zopet zapele lopate, pojavil se je spet mestni valjar in vse gre naprej kakor se spodobi in kakor mora iti, da bodo dela v maju že končana. Tračnice so položili že do tobačne tovarne, cesta sama pa je že izvaljana do kolonije Stan in dom.

* Dva večja procesa. V zapuščen potni dvorani se bo 21. t. m. dopoldne pred malim senatom vršila velika razprava proti »nemogarnemu«, ki so obtoženi utaje v izvrševanju službe, kjer so si prilaščali režijski premož pri železnici. Prva razprava je bila lani 24. decembra, a je bila preložena, ker so branitelji obtožencev iznesli mnoge nove dokaze v razbremenitev svojih klientov. Gre za vrednost 64.564 Din. Dne 27. aprila dopoldne pa se bo pričela razprava proti 30 ljubljanskim in okoliškim ljudem zaradi komunistične propagande po letah in zaradi žaljenja Nj. Vel. kralja. Obtožnica kaže obsega blizu 100 s strojem pisanih strani. Proces se bo vršil pred velikim senatom in bo trajal predvidoma pet dni. Oba procesa bo vodil so g. Ivan Kralj. Kot državni tožitelji v prvem procesu bo fungiral g. Branko Goslar, a v drugem dr. Fellacher.

* Državni tožilec se je pritožil v zadevi kovača Bratuna. Kakor smo že poročali, sta bila kovač Jakob Bratun in njegova sestra Frančiška Bratunova iz Benice, okraj Litija, obsojena na 10 dni strogega zapora zaradi zanamaranja roditeljskih dolžnosti, ker sta pozimi pustila maloletna otroka, triletno Franco in šestletno Anico prenočevati v najhujši zimi v hlevu Državni tožilec je sedaj vložil proti sodbi maleda senata revizijo in priziv zaradi preizkusa odmerjene kazni.

Pijte BIO - mleko!

Naročila za dostavo na dom za 1. maj sprejemajo Osrednje mlekarne, Ljubljana, Majstrova ulica št. 10.

Telefon 24—46. 5710

* Tatinski obiski. Te dni se je vtihoval 18 letni Anton Bolha v spalno sobo Jožefa Kastelica na Poljanski cesti 97. Ukradel je temno modro obleko in 4 stotake in tako oškodoval Kastelica skupno za okrog 2800 Din. Bolha, ki je doma iz Šiške vasi, je po tatvini neznanokam pobegnil. Gostilničarka Antonija Grošljeva v Zg. Šiški 57 je prijavila, da ji je predsončnim odpeljal neznan tat zeleno pleskano, 500 Din vredno kolo, ki je stalo v veži. Ob kamniški železnici progi so bile te dni ukradene tri plošče litega železa, vredne okrog 1500 Din.

* Nepredvidni vozniki. Predvčerajšnjim okrog 10. je neznan kolesar povozil na hodniku ob Villharjevi cesti 4 letnega Džana Urbanja iz Villharjeve ceste 2. Otrok si je pri padcu zlomil levo nogo pod kolonom in so ga morali oddati v bolnico. Precej huda nesreča se je pripetila istega dne tudi na Zaloški cesti v Mostah. Tam

kaj je ravno tako okrog 10. vozil mesarski valenec Anton S. z mesarskim vozičkom tako naglo in nepravilno, da je podrl na tla 4 letnega Viljema Jerina. Dečko je dobil pri padcu poškodbe na glavi in na životu ter so ga pasanti takoj prenesli v bolnico. Mesarski valenci in nekateri pomočniki, pravi policija, imajo sploh navado, da po cestah z vozovi divjajo in ogrožajo varnost pasantov.

* Prepir in nož. Na Sv. Jakoba trgu sta se spoprijeli dve družbi ponočnjakov, ki sta se že poprej prerekli v neki gostilni. Zunaj je kmalu prišlo do pretepa in je obležal na tleh hudobno obrezan 25 letni delavec Anton Marincelj, stanujoč v Florjanski ulici 13. Pretepači bi se še dalje klali med seboj, da ni bil pravočasno pozvan stražnik, ki jih je nekaj areiral, dočim so se drugi razbežali. Stražnik je tudi obvestil reševalno postajo in je bil Marincelj prepeljan z avtom v bolnico. Takaj so včeraj pripeljali tudi 24 letnega kmečkega fanta Franceta Rozlija iz Cerkelj na Gorenjskem, ki ga je napadel in oklal z nožem kočarjev sin France Koritnik.

* Izjavljamo, da ni dal g. Janko Lenšček, nadzornik mostov nobenih informacij za članek o železniškem nadvozu na Smartnjski cesti.

* Ali že nosite impregniran »Pan« ovratnik?

Iz Maribora

* Starešinska organizacija »Napredka« je na svojem ustanovnem občnem zboru izvolila sledečo upravo: Predsednik cand. phil. Viktor Hrovatin, podpredsednik uradnik Albin Strniša, tajnik abiturient Vlado Gvardjančič, blagajnik uradnica Ida Korsič, gospodar uradnik Franc Pivka; arhivar stud. phil. Svetko Skok, Odborniki: Milan Lah, učitelj, Viktor Sosič, stud. mont., Anton Zajred, učitelj, Revizorji prof. dr. M. Kovačič, dr. Koestl in Jarošlav Dolar, stud. phil.

* Iz gledališča. Danes se ponovi zanimiva družinska komedija »Leseni konji«. V kratkem se bo uprizorila pravljica igra »Začarana žaba« z godbo, petjem in mišnimi plesnimi točkami žab. — V soboto bo koncert slovega tria ge. Brandlerjeve, spored je zelo zanimiv in se obeta glasbo ljubčemu občinstvu izreden umetniški užitek.

* O ljubezni do prirode in alpinizma bo predaval v petek, 17. t. m. ob 20. uri v Družni gospodarski banki g. dr. Josip Oblak iz Ljubljane. Povedal nas bo na Krkonosce, čez Snežko do Lužičkih Srbov. Predavanje priredi zimsko-sportni odsek SPD v Mariboru in vlada zanj veliko zanimanje.

* Sprejem golencev v brodersko podoficirsko šolo. Komanda broderske podoficirske šole vojne mornarice razglašala, da sprejme v tekočem letu 170 mladeničev iz mešanstva v starosti od 17 do 21 let v brodersko podoficirsko šolo. Rok za vlaganje prošnje poteče 1. septembra. Natančnejši sprejemni pogoji so interesantom na vpogled med uradnimi urami v mestnem vojaškem uradu v Mariboru, Slomskov trg 11.

* Ljudska univerza v Mariboru. Izreden dogodek predstavlja spet prihod svetovne kapacitete na umetnostnem polju univ. prof. dr. Strzygowskega z Dunaja, ki je postal sedaj tudi član umetnostnega odbora Društva narodov. Predaval bo v petek 17. t. m. o častitvi Jezusa Kristusa, v ponedeljek 20. t. m. pa o častitvi Marije v krščanski umetnosti. Predpredaja vstopnic za obe prireditvi pri ge. Zlati Brišnikovi in g. Höfferju.

* Kino predstave. Grajski kino: od danes dalje 100% govoreči in zvočni v celicah v nemškem jeziku »Afrika govori«. — Union kino: od danes dalje nemski zvočni v celicah »Anna Christie«. — Apollo kino: soboto in nedeljo: Douglas Fairbanks »Zelena maska«.

* Mariborske knjižnice v marcu. Ljudska knjižnica v Narodnem domu je izposodila meseca marca v 18 uradnih urah 916 obiskovalcem 2.703 knjige. Novih članov je pristopilo 28. — Knjižnica Delavske zbornice na Kralja Petra trgu je izpos

Samo Bayer-jev križ na

ASPIRIN

TABLETAK

je porok za njihovo pristnost

vali bodo koncertna pevka gdč. Herta Arkova iz Ljubljane, gg. ravnatelj Karel Sancin (violin) in Dušan Sancin (viola) ter ga, Mirca Sancinova (klavir).

e— Mestni kino bo drevi ob 20.30 zadnjikrat predvajal razkošni zvočni vefilm »Markiza Pompadour«. V glavnih vlogah Anny Ahlers, Walter Jankuhn, Ernest Verbeis in Kurt Gerron. Predigra je najnovejši Foxov zvočni žurnal.

Iz Tržiča

8— Ljudsko štetje se bliža koncu. Kolikor se more že ugotoviti, bo šlo naše mesto 3200 prebivalcev, ki so po veliki večini naše narodnosti. Nemcem bo kakih 50, nekaj Čehov, par Italijanov in Angležev. Splošno se je izvršilo štetje brez naj-

manjše neprilike in so že prebivalci popisovalcem na roke.

8— Predavanje. Kreditna zadruga Jugrad iz Ljubljane priredi v nedeljo ob 9. v telovadnici meščanske šole javno predavanje o breobrestnem posojilu za nakup in zidavo hiš, za nakup posestev in prevzem hipotek. Ker je v Tržiču dosti interesov za zidanje hiš, pa jim primanjkuje potrebnega kapitala, bo predavanje gotovo prav dobro obiskano. Vstopnine ni.

8— Keganje na dobitke prireja tržiško gasilsko društvo od 12. t. m. do 12. julija v hotelu Lončar. Prvo darilo je 1000 Din, nato 500, 300, 200 in 100 Din ter darilo za dober troš v obliki steklenice šampanjca. Čisti dohodek se porabi za nabavo novega gasilskega orodja.

AKO VAM DECA NE MORE JEMATI RIBEJGA OLJA, dajte ji

JEMALT

ki ima zelo prijeten okus in vonj in ga otroci jemljejo kakor kako slaščico. Dobiva se v vseh lekarnah za ceno 42 Din za veliki zavojček in 25 Din za mali zavojček. 111

GOSPODARSTVO**Pomladanski kožuhovalni sejem**

Ljubljana, 15. aprila.

Ze pri prvem kožuhovalnem sejmu, ki se je vršil januarja, so krožile vesti, da bodo cene kožuhovalni zelo padle, ker je dospelo mnogo ruskega blaga v Nemčijo. Kljub temu pa je uspelo »Divji kožici«, ki prireja v Ljubljani kožuhovalne sejme in prodaja kožuhovalno, zbrano od naših in tujih lovec, da je zbrano blago dobro vnovčilo. Dosežene so bile boljše cene, kakor so na svetovnem trgu. Prodano je bilo skoro vse blago. Marsikdo je mislil, da so bile vesti o ruskem blagu in ob padcu cen le strašilo.

Da so cene vsaj pri prodaji surovin res zelo padle, je pokazal sarajevski sejem kožuhovalni, ki se je vršil februarja. Na prvem kožuhovalnem sejmu v Sarajevu se je zbralo mnogo trgovcev iz raznih krajev, kupil pa je večino blaga le eden, in še to po prav nizki ceni. Dosežene so bile za prvotno blago, lahko bi rekli, prav strahotne cene. Podobna usoda se je obetala tudi drugemu ljubljanskemu kožuhovalnemu sejmu, ki je bil napovedan, kakor vsako leto, za drugo polovico marca. Zbrano je bilo precej blaga, in sicer nekaj iz Slovenije, še več pa iz drugih delov naše države. Iz južne Srbije je en sam prodajalec pripeljal okrog 140 lepih zimskih lisic. Ilo-let jih je oddati v prodajo naši »Divji kožici«. Trgovci so tedaj prišli in so razširjali vesti o nizkih cenah, za prodajo pa niso kazali prav nobenega zanimanja in ko bi imela priti dražba, je večina njih odšla. Zdelo se je, da nameravajo postopati prav tako, kakor v Sarajevu in bi eden ali dva kupila vso kožuhovalno.

Vodstvo »Divje kožice« je spoznalo to narko ter dražbo kratkoročno zaključilo. To seveda ni bilo po volji trgovcem, ki so imeli polne stroške, a so morali oditi praznih rok. Prihajali so in se interesirali za posamezne partije. Toda »Divja kožica« je vztrajala na tem, da dražbo preloži ali pa da pošlje vse blago na kak svetovni trg.

Sklizenje je bilo, da se bo vršila dražba kožuhovalne 14. in 15. t. m. Ze v soboto in nedeljo so jeli prihajati interesi, ki so si ogledali blago. Pri dražbi, ki se je pričela v ponedeljek popoldne, je bila zbrana precejšnja družba kupcev. Poleg onih, ki obiskujejo vse naše kožuhovalne sejme, je bil navzoč tudi zastopnik neke večje švicarske družbe.

Za lisice ni bilo posebnega zanimanja, kupovali so le srednjedobro blago in ga plačevali do 200 Din za komad. Ker za dobro blago niso bile nudene primerne cene, je »Divja kožica« tako blago obdržala in ga bo skušala ugodneje prodati pri drugi dražbi. Večje zanimanje je bilo za dihurje, ki so bili vsi prodani po primernih ceni. Najlejši komadi so dosegli ceno 150 Din. Nekoliko slabše so bile prodane kune zlatice. Med temi ni bilo posebno lepih, so pa kljub temu dosegli lepi eksperimentalni ceno 700 Din. Nekoliko so se dvignile cene vijdran, ki so dosegle cene kun zlatice. Poljdran cena je bila za zajce, toda tudi pri teh je bila v splošnem dosežena svetovna cena; prodani so bili po 5.40 Din. Ugodno so bili prodani jazbeci, in sicer lepe kože po 102 Din. Ker za volkove niso bile nudene primerne cene, jih je »Divja kožica« obdržala in jih bo skušala ugodneje plasirati. Dočim so bile zimske vervece prodane dosti dobro, ni bilo za polne pravga zanimanja. Ugodne cene so dosegle divje mačke, in sicer 130 Din. Kakor vedno, so tudi tokrat dosegle visoko ceno kune belice. Posebno zanimanje je bilo za lepo blago. Najlejša kuna belica je bila prodana za rekordno ceno 1000 Din. Baš pri kunah se vedno najbolje vidi, koliko je cena odvisna od prirojenega kožuhovalne. Marsikaka lepa kuna kožica bi bila dosegla dvakratno ceno, če bi bila lepo sneta in primerno razpeta pri sušenju.

Le spretnemu vodstvu »Divje kožice« imajo zahvaliti naši lovci, da je bilo blago čeprav ne dobro, pa vsaj svetovnim cenam primerno vnovčeno.

Rudarske pristojbine

Finančni zakon za leto 1931/1932 pooblašča ministra za šume in rudnike pod točko 9 § 38, da more eksekutivnim potom po davnih oblastvih izterjati: a) vse dolgovne na državnih rudarskih pristojbinah; b) izvršljive kazni izrečene na osnovi rudarskega zakona in c) vse dolgove rudarskih, topilniških in plavžarskih podjetij bratovskim blagajnam v kraljevini za zavarovanje rudarskih delavcev in osebja pri podjetjih, ki spadajo pod rudarske zakone. Dokler se ne poravnajo vsi navedeni dolgov, ne smejo rudarska oblastva nobenemu posestniku rudoslednih pravic in rudnikov: a) podaljševati že izdanih rudarskih pravic in izdajati novih; b) odobravati njih prenosov in vpisavati zabeležbe in bremen na njih in c) izdajati kakršnihkoli potrdil. Vse prošnje, ki jih bodo rudosledci in posestniki rudnikov v predmetih v navedenih točkah a), b) in c) vložili, se bodo zavrnile. O tem obvešča rudarsko glavarstvo vse rudosledce in posestnike rudnikov, da se vedo ravnati pri svojih prošnjah.

Da se rešitev prošnje ne zavleče, naj vsak prosilec — lastnik prostosledov ali rudnikov — priloži svoji prošnji potrdilo računovodstva direktorja šum v Ljubljani oziroma pristojne bratovske skladnice, da nima označenih dolgov.

— Predpisi o skupnem davku na poslovni promet. V založbi »Tipografije« (Zagreb, Poštni predal 76) je pravkar izšla pod naslovom »Propisi o skupnem porezu na poslovni promet« važna publikacija, ki jo je priredil dr. Valdemar Lunaček, tajnik Zbornice za TOI v Zagrebu. Knjiga vsebuje poleg popolne tarife o skupnem davku na poslovni promet, zakon o skupnem davku na poslovni promet od 12. julija 1930 in novele k temu zakonu od 28. marca 1931, nadalje uredbo k temu zakonu od 14. marca 1931 z razpisom finančnega ministrstva o plačevanju tega davka na trošarinske predmete, dodatno uredbo od 30. marca 1931 in razpis finančnega ministrstva o postopku za plačilo tega davka na carinarnicah, torej vse doslej izdane zakonske in izvršne predpise, ki se tičejo reforme davka na poslovni promet. Posameznim odredbam so dodani potrebni komentarji in izvlečki iz zakona na poslovni promet od 31. januarja 1922, kolikor so njegove odredbe še v veljavi. Knjiga bo našim poslovnim krogom prav dobrodošel tolačec kompliciranih novih predpisov o skupnem davku na poslovni promet, ker je pregledna in navaša vse zakonske in izvršne predpise. Vsebuje tudi strokovni uvod, kjer je podan zgodovinski razvoj zakonodaje o poslovnem davku v inozemstvu in pri nas in kjer avtor tolmači pomen in obseg najnovejših reform tega davka in med drugim tudi način ugotavljanja višine pavsalirane skupne davka. (Cena knjige je 70 Din.)

— Padec španske valute. Ze v ponedeljek, ko so bili znani rezultati občinskih volitev v Španiji, je španska peseta na mednarodnih tržiščih pričela popuščati, večeraj pa je zaradi velikih notranjopolitičnih dogodkov še nadalje nazadovala. V zadnjem času pred volitvami je bila španska deviza na vseh tržiščih prav stabilna. Odkar je bila proglašena namera, stabilizirati peseto na sedanjih višinih, je spekulacija s to devizo padla na minimum. Nasprotno deviza Madrid se je še okrepila po nedavnih sklenitvi en in pol letnega valutnega kredita v višini 60 milijonov dolarjev. Za to kratkoročno stabilizacijsko posojilo je sestavljen iz mednarodni konzorcij pod vodstvom Morgana in s sodelovanjem francoskih, švedskih, švicarskih in italijanskih bank. Pod temi okoliščinami je torej edino političnim dogodkom pripisati, da je španska deviza od sobote do večeraj nazadovala od 57.50 na 52 švicarskih frankov za 100 peset. Padec intervaltarne vrednosti pesete znaša torej v dveh dneh 10 odst.

— Udeležba jugoslovenskega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice na kongresu v Washingtonu. Kot predstavnik Jugoslovenskega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice, v katerem so vključene naše gospodarske zbornice, se in naše večje gospodarske organizacije, se bodo udeležili kongresa Mednarodne trgovske zbornice v Washingtonu od 4. do 9. maja; g. Vladimir Premrou, podpredsednik Zbornice za TOI v Zagrebu, dr. Adolf Cuvaj, generalni tajnik Zbornice za TOI v Zagrebu in dr. Stevan Popović, tajnik industrijske zbornice v Beogradu, ki je obenem glavni tajnik Jugoslovenskega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice. Predstavniki našega nacionalnega odbora bodo odpotovali v Washington dne 20. t. m.

— Transzit preko naše države. Transziti promet preko ozemlja naše države, ki se je naglo dvigal do leta 1927, ko je dosegel 2.550.000 ton, je od tega leta naprej v stalnem nazadovanju. Tudi lani se je zmanjšal na 2.264.000 ton nasproti 2.344.000 ton v letu 1929. To nazadovanje tranzitnega prometa je v ozki zvezi s tarifnim bojem med Hamburgom in Trstom (znaten del tarifnega prometa preko naše države odpade namreč na tranzit v Italijo). V tem pogledu pa bo bodoče prišlo najbrž zopet do povečanja prometa. Nedavno se je v Innsbrucku vršila posvetovanja železniških uprav, ki so interesirane na prometu proti Jadranskemu morju in so bile zastopane, nemška, italijanska, jugoslovenska, avstrijska, švicarska, madžarska in češkoslovaška železniška uprava. Tarifni boj, ki se je več let vršil med Hamburgom in Trstom in ki je bil za prizadeje železniške uprave zelo škodljiv, je leta 1928 po dolgotrajnih posredovanjih dovedel do sporazuma. Določeno je bila nekaka demarkacijska linija, ki naj loči interesno sfero luk v severnem morju na eni strani ter jadranskih luk na drugi strani. Pri sestavi novih jadranskih tarifov na podlagi tega sporazuma pa so nastale težkote. Zavlačevanje je izzvalo na nemški strani nezadovoljstvo, ki se je še povečalo zaradi izkoriščanja tržiških lokotarifov. Ze v predvojnem času so bile za Trst-loko določene posebne vozninske postavke, ki so imele namen podpirati v tarifnem pogledu industrijo, etabliirano v Trstu. Italija je po volji vztrajala na tem, da se te usodnosti obdržijo. Čeprav so te nižje tarife postavke vezane na pogoj, da

veljajo samo za tržiško industrijo, je prišlo v zadnjih letih do izkoriščanja te tarife tudi za druge pošiljke, ki so bile ponovno odane za druge italijanske postaje. To je povzročilo, da so številni češkoslovaški transporti zavzeli smer preko Trsta namesto preko Nemčije in Švice. Te razmere so dale nemški železniški upravi povod, da je skupaj s švicarsko železniško upravo uvedla enake nižje tarife. Avstrijske železnice so zaradi tega imele precejšnjo izgubo, kar je razvidno tudi iz dejstva, da se je promet preko švicarske obojne postaje Chiasso lani dvignil od 14.000 na 21 tisoč 500 vagonov. Avstrijska železniška uprava si je zaradi tega prizadevala, da to vprašanje uredi. Na innsbrški konferenci je bila izdelana kompromisna formula, ki je bila tudi od vseh prizadejih železniških uprav sprejeta. Na podlagi tega sporazuma pričakuje Avstrija, da bo prišlo do normalnih razmer v pogledu prevoza blaga v Italijo.

— Razvoj naše ladjedelske industrije. V torko so pripeljali v Kraljevico za tamosnjo ladjedelnico »Jarow« nedavno kupljeni ploveci dok, ki je bil zgrajen leta 1921, in ima nosilnost od 3000 ton. Na doku samem so montirane vse potrebne priprave za popravilo ladij manjše in srednje tonaže do 3000 ton, tako da bo v bodoče omogočeno znaten del popravil naših domačih ladij izvršiti v tuzemstvu.

— Odpoved avstrijsko-češkoslovaške trgovinske pogodbe. Kakor je bilo že napovedano je bila v torko od strani Avstrije odpovedana trgovinska pogodba s Češko-slovaško. Praški avstrijski poslanik dr. Marek je izročil odpovedne listine češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Benešu. Kakor poročajo iz Prage, je Avstrija odpovedala le dodatno pogodbo, to je tarifni del, ne pa pogodbe same, na podlagi katere se uporablja klavzula o največjih ugodnostih, tako, da bodo 15. julija, ko poteče odpovedni rok, izgubile veljavo le pogodbene carine, ki so določene v tem tarifnem delu.

— Uspeh avstrijskega notranjega posojila. Pred dnevi je bila zaključena emisija 7% avstrijskega notranjega gradbenega posojila, ki je pokazala ugoden rezultat. Vpisanih je bilo 228 milijonov šilingov, dočim znaša nominalni znesek posojila 150 milijonov. Podpisniki posojila bodo zaradi prepisa dobili le del vpisanih obveznic. Znatel del posojila je emitiran z zaporno klavzulo tako, da novi državni papir zaenkrat ne bo v večji meri prišel na trg. Uspeh tega posojila pričja, da je tudi avstrijski kapitalisti trg precej likviden, vendar pa je treba upoštevati, da je obrestna mera tega posojila za 2% višja nego znaša obrestna mera nedavno uspešno emitiranega češkoslovaškega notranjega posojila v višini 1300 milijonov Kč.

BORZE

15. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah Newyork in Praga. Tečaj deviz so precej stabilni, le deviza Dunaj se je nekoliko okrepila.

Na zagrebškem efektinem tržišču se je vojna škoda danes trgovala za aranžma po 423.50 — 423.75, za kasa pa po 423.75 — 424. Za Blairovo posojilo je dalje precej zanimanja in je prišlo do prometa v osem odstotnem po 93.50 in v 7 odstotnem po 83, dočim so bile begluške obveznice za ključnice po 67.50. Od bančnih vrednot so se trgovale Union banka po 174, Srpska po 185 — 186 in Prastiediona po 920 — 922.50. Na tržišču industrijskih delnic so bili za beleženi zaključki v Trboveljski po 307, v Gutmannu po 128, v Sečiranu po 295 in v Dubrovački po 380.

Devize.

Zagreb. Amsterdam 22.805 — 22.865, Dunaj 798.38 — 801.28, Berlin 13.525 — 13.555, Bruselj 790.91, Budimpešta 990.56 — 993.50, London 275.86 — 276.66, Milan 296.606 do 298.606, Newyork ček 56.665 — 56.865, Pariz 221.44 — 223.44, Praga 168.05 — 168.85, Curih 1094.1 — 1097.1.

Curih. Zagreb 9.127, Pariz 20.3025, London 25.22, Newyork 519.125, ruselj 72.2, Milan 27.175, Madrid 52, Amsterdam 208.42, Berlin 123.58, Dunaj 72.98, Sofija 3.76, Praga 15.37, Varšava 58.2, Budimpešta 90.53, Bukarešta 3.0875.

Effekti.

Ljubljana. 8% Blair 93.25 bl., 7% Blair 83.25 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kreditna 120 den., Prastiediona 920 den., Kreditni zavod 160 — 170, Večve 128 den., Ruše 220 den., Sešir 75 bl.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 423.7 — 424.25, kasa 424 — 424.5, za maj 423.5 — 424.5, investicijsko 88.5 do 89.5, agrarne 51.5 — 52.5, 8% Blair 93.5 do 94. 7% Blair 82.75 — 83, 6% begluške 67.5 — 68; bančne vrednote: Prastiediona 920 — 922.5, Union 174 — 176, Jug 74 do 76, Ljubljanska kreditna 120 den., Srpska 185 — 187, Zemaljska 141 — 144; industrijske vrednote: Narodna žumska 25 den., Gutmann 128 — 135, Slaveks 40 — 42.5, Slavonija 200 den., Drava 235 — 238, Sečirana 295 — 300, Brod vagon 64 den., Večve 133 den., Dubrovačka 375 — 385, Jadranska 530 — 550, Trbovlje 306 — 308.

Beograd. Vojna škoda 423.25 zaklj., investicijsko 89.25 zaklj., agrarne 51 — 52, 6% begluške 67.25 — 68 zaklj.

Blagovna tržišča**LES**

+ Ljubljanska borza (15. t. m.) Tendence za žito stalna. Zaključeni ni bilo. Nudi se (fco, slov. post., po mlev. tarifi, plač v 30 dneh) pšenica: baška, polska 80-81 kg po 212.5 — 215, baška, srbohran. 79-80 kg po 210 — 212.5, gornjebaški, 79-80 kg po 205 do 207, baška, okolica Sombor, 79 kg in baranjska, 79-80 kg po 192.5 — 195; koruza: baška, stara po 147.5 — 150, nova, času primerno suha po 137.5 do 140; oves: baranjski, navadna vozina po 192.5 — 195; meka: banaska 100 po 335 do 340.

ZITO

+ Novosadska blagovna borza (15. t. m.) Tendence prilajna. Promet: pšenice 46 vagonov, koruze 86 vagonov, ječmena 1 vagon,

njena solčna obala...
njena čarobna jezera...
in zobje njenih prebivalcev.

Njena obala obžarjena s svetlim solncem, njena jezera bogata redkih čarov so kakor zobje njenih prebivalcev dragocen dar lepe prirode. Ali zato vendar s preudarnostjo stotisoče Jugoslovani neguje svoje zobé s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena te zobne kreme polepšuje zobé z blestečo čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

SARGOV
KALODONT
ohranjuje zdravje in lepoto zob.

moke 12 vagonov in otrobov 3 vagoni. Pšenica: baška polska, šlep, 79/80 kg 160 do 162.50; gornjebaška, 79/80 157.50 — 160; gornjebaška 155 — 157.50; sremska, 78 kg 145 — 147.50; sremska, okolica Indija, 78 kg 150 — 152.50; slavonska, 78 kg 145 — 147.50. Oves: baški 150 — 155. Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 120 do 125. Kuruza: baška, sremska 90 — 92.50; za maj 92.50 — 97.50; ladja Dunav, Sava 92 — 94. Moka: baška »og« in »og« 240 do 260, »2« 210 — 220, »5« 185 — 195, »6« 175 — 185, »7« 140 — 145, »8« 127.50 do 132.50. Otrobi: baški 130 — 132.50; ban. slav. 125 — 130.

+ Budimpeštanska terminska borza (15. t. m.) Tendence neenotna, promet omejen. Pšenica: za maj 15.79 — 15.80; ri: za maj 13.50 — 13.52; koruza: za maj 13.02 — 13.04, za julij 13.38 — 13.40, tranzitna za maj 10.35 — 10.37.

ZIVINA

+ Dunajski živalski sejmi. Na goveji sejem v ponedeljek je bilo prignanih 2382 glav, od tega 230 iz Jugoslavije, 688 iz Rumunije in 401 iz Madžarske. Pri mlačnem prometu so se volji pocenili za 5—10 grošev, bikji za 15 grošev, slaba živina pa za 10 grošev. Za kg žive teže notirajo: volji izjemno 1.70—1.90, volji I. 1.35—1.65, II. 1.05—1.30, III. 0.90 — 1., bikji 0.85—1.20, krave 0.75—1.15 in slaba živina 0.50—0.75. — Na svinjski sejem v torko je bilo pripeljanih 17.872 svinj, od tega 2.831 iz Jugoslavije, 6030 iz Poljske in 2790 iz Rumunije. Pri zelo mlačnem prometu so se prvovrstne pitane svinje pocenile za 7 do 10 grošev, ostale debele svinje za 10 do 15 grošev, mesne svinje pa za 15 do 20 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje: I. 1.50—1.55, angleške križane 1.25—1.25, mesne 1.10—1.40.

Sport**Nogomet v rudniških revirjih**

SK Retje (Trbovlje) : SK Zagorje 3:2.

Zagorje, 14. aprila. Nedeljska tekma je privabila na sporni prostor rekordno število publike. V predtekmi ete se pomerili moštvo zagorskega SK Prosveta in rezervno moštvo SK Zagorje. Predvedli sta odprto igro. Vratar Zagorja je bil lažje blesiran in je moral zapustiti igrišče. Kljub desetim igralcem je rezervna zasluzeno zmagala s 4:2. Skortali so za SKZ Kanker 2, Hauptman 1, Pečar 1. Gola v škodo SKZ rezultirata iz enajstmetrovke in avtgola.

Za tem sta živahno pozdravljeni nastopili enajstorici SK Retja in SK Zagorja. Takoj ob početku je prišlo nehotdo ka rambola med Poljsakom (Z.) in Majdičem (R.). Majdič je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo v piščali. Retje igra z namestnikom. Ima homogeno postavbo, ki je tehnično dobro izurjena, vendar pred golom večkrat zastrelja. Tudi Zagorje bombardira — prečke. Retju se proti koncu poznata utrujenost po peklenskem tempu domačih, ki že igrajo na izenačenju. Gole sta zabila Jordan in Hiršel.

Z novo postavbo je imel kapetan več sreče kakor pred tednom, ko so morali Zagorjani kloniti z 0:4 napram SK Trbovlje. Prihodno tekmo bo klub odigral v Litiiji, prvič na tujih tleh.

SK Ilirija rez. Ljubljana : SK Hrastnik

2:1 (0:1)

Hrastnik, 14. aprila. Za gostovanje SK Ilirije je vladalo v Hrastniku veliko zanimanje in se je zbralo številno občinstvo, ki je napeto sledilo zanimivi igri.

Gosti so predvajali lepo in precizno kombinacijsko igro, kakor je v Hrastniku še nismo videli. Najboljši del moštva je bil napad, predvsem leva stran Rihtar—Grntal: izvrstna je bila obramba, dočim je krilska vrsta nekoliko zaostala. Vratar

je bil sicer dober, prejeti goal gre pa doloma na njegov račun.

Domače moštvo je igralo izredno požrtvovalno, manjka pa vsem igralcem rutina in pravičen trening. Odlikovala se je ožja obramba, predvsem vratar, ki je ubranil serijo ostrih strelav. Levi branilec je tehnično dober, le predolgo drži žogo in je s tem tudi zakrivil drugi gol. Krilska vrsta igra preveč defenzivno ter premalo podpira napad. V napadu je več dobrih moči, manjka jim pa skupna igra, točno dodajanje in odločnost pred golom. Vsekakor SK Hrastnik lepo napreduje in uspehi, ki jih je klub dosegel dosegel, jamčijo vodstvu kluba, da je na pravilni poti.

Igra sama je potekala zelo fair in sta si bila nasprotnika v prvi polovici enakovredna. V 37. min. je dosegel Hrastnik prvi uspeh. — V drugem polčasu je bila Ilirija v lahki premoči in si je zasigurala zaslužen zmag.

Publike 200. — Sodnik g. Oberlinter dober in objektiv.

Razpis tekme v smuku

Smučarski klub Ljubljana razpisuje kot zadnjo svojo prireditev v letošnji sezoni tekmo v smuku iz Kotovega sedla pod Jalovcem v dolino Planice. Tekma se vrši v nedeljo dne 19. t. m. ter je start dovoljen vsem v JZSS verificiranim tekmovalcem. Vsi tekmovalci morajo biti v nedeljo najkasneje ob 7. v koči pri Tamarju, od koder je ob 8. skupni odhod na start. — Start okrog 11. ure.

Tekmuje vsak na lastno odgovornost. Prvi štirje plasirani dobe praktična darila. Prijavnina 10 Din. Prijave do 18. t. m. opoldne na g. Fr. Kopriva, Trboveljska prometokopna družba v Ljubljani odnosno na licu mesta do odhoda na start.

Popoldne istega dne se vrši tekma v smuškem teku od Tamarja do Slatine, obvezna za vse odbornike kluba. Tekmo organizirajo klubovi tekmovalci.

Gradjanski v Ljubljani. Prihodnjo nedeljo se bo vršila v Ljubljani zanimiva nogometna tekma. Ilirija je pozvala na revanžno tekmo Gradjanskega, ki je kakor znano v Zagrebu porazil belo-zelene s 4:1. Ilirija upa, da bo na domačih tleh bolj odrezala. Prošila je LNP za dovoljenje, da bi smela nastopiti kompletno, t. j. s kaznovanim Varškom.

SK Jadrn. Drevi ob 20. kratka odboraseja pri M. Sokliču (Ivanec). Na isto se vabi g. Bracar. Po seji poslovilni večer vseh, ki odhajajo k vojakom. Člani, udeležite se tega večera v čim večjem številu.

SK Grafika. Vsi igralci se pozivljajo na sestanek, ki bo jutri v petek ob 18. v društvenih prostorih. Ker se bodo določili igralci za nedeljske tekme ter obenem pisala oprema, je dolžnost vseh, da pridejo točno in sigurno.

TSK Slovan. Drevi ob 20. pri »Sokolu« (lovska soba) članski sestanek vseh nogometašev. Sestanka naj se sigurno udeležijo tudi gg. Globelnik I., Anko, Volkar, Bučik, Škerlavaj.

Priročnik za tenis. Jugoslovenski teniški savez je izdal priročnik za tenis, ki vsebuje poleg saveznih pravil tudi pravilnike in pravila igre, pravilnik za turnirje, pravila za Davisov pokal, zgodovino našega teniškega sporta in seznam prvakov. V priročniku so tudi strokovni članki o tenisu. Knjiga je ilustriirana z 29 slikami, 5 načrti in 5 tabelami. Obseg ji je 128 strani v žepnem formatu. Cena Din 25. Naroča se v tiskarni Albrecht (P. Acinger), Zagreb Radičeva ul. 26... Ker je knjiga zelo skrbno sestavljena, bo našim sportnikom pravi priročnik v vseh vprašanih teniškega sporta ter jo toplo priporočamo.

Spominjajte se slepih!

Iz življenja in sveta

K spremembi vladavine v Španiji

Levo: španski parlament. — Vsredi: odstopivši kralj Alfonz XIII. — Desno: kraljevi grad v Madridu.

Od primadone do prodajalke časopisov

Terezija Abadie se je pravočasno poslovila od umetniškega sveta, vendar želi tudi umreti kot komedijantka

Terezija Abadie je bila nekoč ena izmed najbolj priljubljenih primadon pariskih buljarskih gledališč. Njeno ime je bilo tako privlačno, da ga niso tiskali samo na plakatih z ogromnimi črkami, ampak so ga porabljali tudi kot zaščitno oznako za razne izdelke. Cigarete in kozmetični preparati — vse je nosilo popu-garno ime Abadie.

Danes je Terezija Abadie, ki so jo nekoč pozdravljali na gledaliških deskah z nepopisnim navdušenjem, prodajalka časopisov. V bližini postaje Saint Lazaire v Parizu je otvorila svoj kiosk.

In ta ženska ni bila povprečna prika-zen. Napravila ni napake, ki jo zagreši mnogo njenih poklicnih tovarišev. Ko je opazila, da popuška njen glas, da vene njena telesna lepota, je sklenila dati gledališču prostovoljno slovo. Tedaj je tudi izrekla znamenite besede, ki se tako red-

ko slišijo iz ust umetnikov: »Stari umet-niki napravimo večinoma temeljno napa-ko, da se ne moremo pravočasno odreči slavi in priznanju. Treba je občinstvu obr-niti hrbet prej, kakor ga pokaže občin-stvo nam.«

Nenavadno se zdí, da se je Terezija Abadie posvetila novemu in skromnemu poklicu prodajalke časopisov kljub temu, da je spravila na stran kupček denarja, ki naj ji zagotovi mirno življenje na sta-rala leta. Hotela pa ni živeti brez posla.

S starimi prijatelji in znanci se še vedno rada šali. Mnogi zvezdniki pariškega gledališkega neba jo redno obiskujejo in Terezija Abadie jih sprejema radostna in židane volje. Starim odjemalcem, ki po-znajo njeno preteklost, čisto pravi: »Prišla sem kot komedijantka na svet in upam, da bom kot komedijantka tudi umr-la.«

Svetinja ga je rešila pred osveto vročerkvne ženske

Strastna ljubezen v hladnem Innsbrucku — Maščevanje in kazen zapuščene neveste

Vroč kri in nebrzdana strast sta spravi-li na zatožno klop lepo 24-letno Klaro Walter v Innsbrucku, ki se je te dni mo-rala zagovarjati pred tamšnjim sodiščem zaradi zločina poskušene umora.

Klara Walter, lepo deklet, visoke posta-ve, je hči potujočih igralcev. 1927 se je v Innsbrucku na jesenskem vselejmu se-znala s prodajalcem sadja Francem Tschadom. Tri leta sta živela v ljubav-nem razmerju, lani pa je Tschade sklenil, da vzame Klaro za ženo. Dosegel je, da je nevesta ostavila službo služkinje in se preselila k njemu. Pri njem pa ni imela obstanke, ker se ni dobro razumela z nje-govo materjo. Zato je ženin najel drugo stanovanje in je skrbel zanjo. Klara je po lastnih navedbah v tem času trpela po-mankanje, ki je bilo tako veliko, da ni mogla niti plačati popravila čevljev. Zato je ljubimca okradla. Slednjič se je je Tschade naveličal in jo hotel zapustiti.

Ko je vročerkvna nevesta opazila nje-govo namero, je zahtevala od njega sesta-nek. Kupila si je revolver in ko je ljubim-ec prišel, sta krenila proti Innu. Med-potoma je Tschade opazil, da nekaj rožlja v Klarinem žepu. Segel je vanj in po-tegnil iz njega samokres, ki ga je kratko-malo zaplenil, odslavljenjo nevesto pa po-slal nazaj k njenim staršem.

Nemirno deklet pa ni vzdržalo dolgo do-ma. Čez osem dni se je zopet pojavila v Innsbrucku. Fant pa ni maral več zanjo in jo je spremil domov k njenim staršem. Ko je Klara pospravljala kovčeg, se je zo-pet pokazal — revolver. Bivši ženin ji je vzel tudi topot orožje. Toda čez teden dni je bila Klara že spet v Innsbrucku. Za-htevala je, naj jo puste v stanovanje biv-šega ljubimca, a ji niso hoteli odpreti. Šla je in kupila za zadnji denar nov sa-mokres. Vtihotapila se je v njegovo sta-novanje in se skrila v neko vdolbino pri vratih. Počakala je, da se je vrnil Tschade

domov. Ko je vstopil, je sprožila in ustrelila petkrat proti njemu. Ranjeni Tschade je planil proti kotu, odkoder se je bliskalo, in iztrgal napadalni revolver iz rok. Klara se je dala mirno odvesti in je izpove-dala, da je hotela Tschada usmrtiti.

Ranjenega ženina so prenesli na klini-ko, kjer je okrevljal. Da ni bil težje ranjen, se ima zahvaliti slučajju, da je nosil okoli vratu veržico s svetinjo Matere božje. Njo je pogodila prva krogla in na nji se je odbila ter obšla v kosti na nogi. Ob-toženka je pred sodiščem v celoti priznala vse in je bila obsojena na dve leti ječe.

Upor na Madeiri

General Norton Matos,

uporniški kandidat za portugalskega držav-nega predsednika, je bil aretiran v Lizaboni

Aleksandra Tolsta ne sme v Kanado

Iz Otawe poročajo, da so kanadske obla-sti končnoveljavno odbile prošnjo Aleksan-dre Tolste, hčere ruskega pisatelja. Svoj postopek je Kanada utemeljila z motiva-cijo, da prošilka ne more predložiti red-nega potnega lista. Tolsta se trenutno mu-di na Japonskem in je nedavno tožila, da ji ruske oblasti nečesto izdati potnega lista za Kanado.

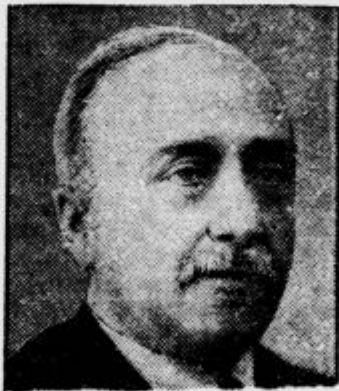
Krajevna palača v Jerihu odkrita

Marstonova arheološka odprava je od-krila prostor, kjer je stala krajeva pala-ča v Jerihu, ki so jo bili pred 3400 leti skupno z mestom porušili Izraelci pod Jo-zuo. Ker pa vlada zdaj pri Jerihu v dol-i reke Jordan velika vročina, je ek-spe-dicija sklenila, da bo začela palačo odkri-vati šele prihodnje leto v hladnejšem vre-menu.

Častni legionarji proti Chaplinu

Iz Pariza poročajo: Častniki, ki so bili odlikovani z redom Francoske častne le-gije za zasluge na bojišču, so zelo ogor-čeni, ker je francoska vlada odlikovala Charliea Chaplina s istim redom. Vložili so protest pri velikem kancelarju reda častne legije, ker je vlada podelila odliko-vanje na rdečem traku, ki predstavlja na bojišču prelito kri junakov, Charlie Chap-linu, ki ga označujejo za »klovna«.

Alcala Zamora

predsednik prve republikanske vlade na Španskem.

Komet brez repa

Zvezdogledi v raznih krajih sveta paz-ljivo zasledujejo redek komet, ki se je pri-kazal prvič pred 18 leti.

Zopetni pojav tega vseмирskega potnika je posebno zanimiv. Okoli 2. maja bo naj-blizje soncu. S tem bo zaključeno njegovo potovanje okrog sonca, ki traja 17 let. Komet se odlikuje po tem, da nima me-glenega priveska, ki jih vidimo pri drugih kometih v podobi repa. Poleg drugega je ta brezrepi komet v zvezi s Saturnom, ki ima samo enega ali dva komete, dočim jih potuje okrog Jupitra kakšnih 50.

V oktobru bo zvezda najbliže naši zem-lji, seveda bo navzlic temu še vedno od-daljena 225 km. Za opazovanje tega po-java bodo potrebni najmočnejši daljnogle-di.

Cepljenje psov na Čehoslovaškem

Pred tremi leti so poskusili na zapad-nem Čehskem z velikim uspehom cepjenje psov, a zdaj se je začelo uveljavljati gi-banje, da bi uvedli splošno prisilno cep-ljenje tudi po glavnih mestih čehoslo-vaške države.

Cepjenje bi se vršilo proti steklini in prva njegova dobra posledica bi bila ta, da bi po nekem času lahko odpravili ne-prijetne pasje kontumace. Cepjenje bi iz-vrševali uradni živinozdravniki na stroške občin. V sami Pragi je akcija, ki bi obsegala 20.000 psov, ocenjena na 150.000 Kč, ker bi pa država brezplačno dala na razpolago potrebno cepivo, bi se ta vsota znatno znižala. Doslej so pse cepili v Pragi samo nekateri klubi za gojitev psov.

Energičen glavni natak

V Chicagu je prišlo te dni do nenavad-nega spopada s tremi banditi, ki so vdri-li v zgodnjih jutranjih urah v elegantno ka-varno s plesiščem »L' Aigle«.

Banditi so vdri-li v lokal s klic »Roke kvišku!« Gostje so se morali na njih ukaz postaviti ob stene in banditi so se že pri-pravili, da jih bodo izropali. Tedajci se je pojavil glavni natak Abler, ki ga je bil pozval neki pomožni natak iz kuhinje. Prišel je z repetirko in je takoj pri vho-du v dvorano pričel streljati na napadal-ce. Ko je nekajkrat ustrelil, se je zvrnil eden izmed banditov v krvi po tleh. Abler je začel streljati na drugega. Pri tem se je skrival za mize in stole, ki so mu bili za nekakšno barikado. Tudi drugega bandita je pogodil s strelom. Zdaj je pri-šla vrsta na tretjega, ki pa je izprevidel, da bo vsak odpor zaman. Težko ranjen je pobežal skozi vrata in utekel z avtomobilom, ki ga je čakal na ulici.

Ko so se gostje iztreznili in si opomogli od prestanega strahu, so priredili pogum-nemu glavnemu natakju navdušene ova-cije, kajti če ne bi bilo njega, bi bili ostali vsi brez belica v žepu.

Esperantska svatba

V Londonu se je minile dni vršila svat-ba, pri kateri se je izvršil ves obred v esperantu. Zenin je bil neki angleški advo-kat, nevesta pa neka madžarska učiteljica glasbe. Seznaila sta se bila pred dvema letoma v Salzburgu in sta ves čas govo-rila in si dopisovala v esperantu, knžno pa sta prihajala v zakonski pristan.

Kralj italijanskih žeparjev

V Milanu so nedavno zaslišali razvpite-ga kralja žeparjev, 88-letnega Rafaela Legmanija, ki ga starost prav nič ne ovira pri izvrševanju tatinskega poklica. Leg-manij, ki velja za specialista v žepnih tat-vinah, je bil že 250-krat kaznovan. Pri zaslišanju je tožil, da se mu roke zaradi visoke starosti tresejo, kar ga ovira, da ne more izvrševati svojega poklica s pre-jšno spretnostjo. Ko je to pripovedoval, pa je položil na mizo ustnik, robec in uro, ki jo je bil med tem izmaknil iz žepa straž-nika, ki ga je eskortiral na policijsko stražnico. Seveda se ni Legmanijevemu spremljevalcu niti sanjalo, da je bil okra-den.

Čitate ilustrovano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Tajna razprava v düsseldorfskem procesu

Grozne izpovedi sadističnega morilca — Peter Kürten se označuje sam za vampirja — Zaslišanje prve priče

Drugi dan procesa so pripeljali Kürtena z avtomobilom iz ječe v razpravno dvorano, kjer ga je predsednik Rose vprašal, če ima kaj pripomniti k temu, kar je izpove-dal prvi dan. Kürten je odvrnil, da nima nič pripomniti. Nato je predsednik odre-dil, da se mora

občinstvo odstraniti. V dvorani so ostali samo oni, ki prisoe-stvujejo procesu iz poklicnih in znanstve-nih vzrokov ter dvajset nemških in pet tu-jih novinarjev.

V tajni razpravi je Kürten na predsedni-kov poziv izpovedal med drugim: Mislim, da sem prišel že s podedovanimi nagoni na svet. Toda tudi zgledi v domači hiši so slabo vplivali name.

V rani mladosti sem videl, kako je oče surovo ravnal z materjo. Bil sem tudi priča, ko je z njo obceval. Česta selitev iz stanovanja v sta-novanje je takisto slabo vplivala name. Živel sem vedno v najhornejših prostorih, kjer človek marsikaj vidi. Nekoč je prišel k nam sorodnik, konje-derec. Pri njem sem videl, kako je držal psa. Pomagal sem mu, on pa me je poučeval, kako treba prijeti za delo. Ubijal sem pse in lahko rečem, da je bilo to strašno trpinčenje živali.

V mojem devetem letu smo živeli v Mühlheimu, kjer so ženske sušile in belile perilo na travnikih. Na perilo so pazili otroci. Na bregu so ležali splavi. Manjše smo odpenjali in tedaj se je zgodilo nekaj, česar nismo zamolčati. Dasi nisem moril, sem vendarle

povzročil smrt dveh otrok. Nekoč je padel neki otrok pod splav in jaz sem ga tiščal pod vodo, da je utonil. Drugič je padel v vodo deček, ki bi mu bil lahko pomagal, pa tega nisem storil, nasprotno, pomagal sem, da je fantek utonil. Pahnil sem ga večkrat v vodo, ki ga je odnesla. Ko so potegnili trupelce na su-ho in ga zavili v ponjavo, sem tekkel za mrličem, ki so ga odnesli in sem videl, da ima rano na glavi. Od takrat sem se bal teme in mraka in sem imel strah pred mračnimi cestami in temnimi kletmi. Ko pa me je nekoč oče zaprl v klet,

sem ta strah premagal. Zaradi surovega postopanja očeta z ma-terjo in otroki sem pobežnil z doma. Ta-krat sem živel v nekem vozu za pohištvo, kjer so bile tudi žene in dekleta. Lahko si mislite, da sem tam marsikaj videl. Bil sem priča raznih ekscesov. S 14. letom sem spolno dozorel.

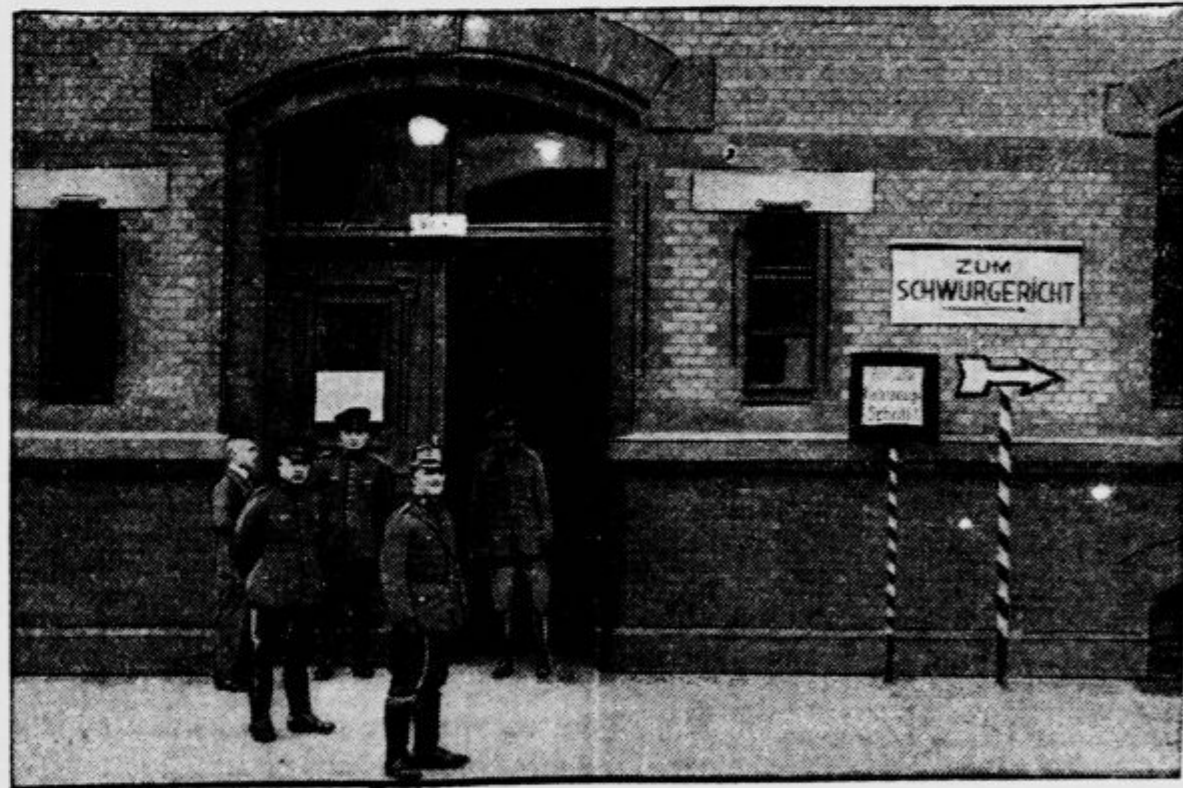
Ubijal sem živali z žepnim nožičem in imel veliko dopajenje nad njih krvjo. Videl sem tudi, kako je oče zlorabil aestro in sem tudi sam to poskusil. Vseh 10 otrok, kolikor nas je bilo pri hiši, je spal na treh ležiščih. Lahko si predstavljate, kaj se je tam dogajalo.

K sadizmu me je navedla neka ženska, ki je bila precej starejša od mene. Ugaialo ji je, če sem jo mučil. Izprva mi to ni bilo všeč, pozneje pa sem čutil pri tem svojevrstno zadoščenje. Pri vseh umorih me je vodilo načelo, da ne morim zaradi umora kot takega, ampak zato, da vidim kri.

Trenchcoatov

in površnikov za pomlad največja in naj-cenejša izbira pri

Drago Schwab, Ljubljana

Vhod v policijsko vojašnico v Düsseldorfu, kjer se vrši proces.

Turist v brezdnu

Izjalovljena zavarovalna gošufija nemškega arhitekta

Iz Innsbrucka poročajo: V nekem brez-dnu pri Villandersu so našli kmetje napol oblečenega turista, ki je bil težko ranjen in je ležal v nezavesti. Rešili so ga in ga odnesli k občinskemu zdravniku, ki je ugotovil, da ima neznanec zlomljeni obe nogi, rano na glavi in pretrgano vranico. Ko se je tujec osvestil, je povedal, da se piše Heinrich Günther. Star je 31 let, po poklicu je diplomirani inženjer-arhitekt iz Draždan. Bil je v Brixnu na zdravljenju, na izletu v okolico Villandersa pa sta ga napadla dva neznanca. Slekla sta mu vrnjo obleko in ga izropala, nato pa ga vrnila v brezdnu.

Orožniki so po tej izjavi začeli preisko-vati, že naslednji dan pa je Günther izja-vil, da je fingiral napad. Z doma je bil odšel pred 14 dnevi, ker ni mogel več za-drževati navala upnikov. Pri čitanju po-ročil o procesu proti Tetznerju in Kipni-ku mu je šinilo v glavo, da bi bilo dobro poskusiti z zavarovalno gošufijo. Res je

Jaz sem vampir in vem, kaj sem. Meni se hoče krvi! Ko mi je bilo 16 let, sem davil neko de-klico. Sošolce in sošolke pa sem pri kopa-nju zabadel. Po umorih

sem tudi požgal. Kadarkoli sem izvršil kakšen umor, sem se podal v gozd in sem pri tej priliki ved-no kje zažgal. Poiskal sem navadno mesto v bližini kakšnega večjega dvorišča, ker mi je bila razburjenost in kričanje ljudi v veliko naslodo.

Odvetnik dr. Welmer, zagovornik Petra Kürtena.

Pri Mariji Hahn mi res ni bilo na tem, da bi jo umoril. Ko sem jo spoznal v nje-ni mladosti, ko je bila tako polna življenja, sem si mislil: Te pa ne smem umoriti! Ho-tel sem jo samo nekajkrat zabosti, da bi zakričala. Ko pa sem jo napadel, sem iz-gubil oblast nad seboj in sem jo

zbadal do smrti. Gospodje sodniki! Kar se dogaja tu no-tri v človeku, ne morete vedeti in ni ga psihiatra, ki bi mogel odkriti človeško dušo.

V nadaljnjih izjavah je Kürten poja-snil, da je moril iz nekakšne sile. Po umoru neke žrtve se je približno tridesetkrat vrnil k njenemu grobu.

k njenemu grobu. Kjer ga je navdajalo nekakšno pesniško razpoloženje. Predstavljal si je, kako lepo bi bilo, če bi si tam postavil hišo, v ka-teri bi se lahko naslajal nad svojimi nago-ni. Truplo žrtve je tudi

izkopal iz groba in vzel umorjenki z roke zapestno uro. Prišlo mu je na um, da bi jo lahko podaril kakšni drugi žrtvi.

Kürten je potem orisal takšne podrob-nosti svojih činov, da jih je nemogoče opi-sati. Nekateri navedbe so bile takšne, da so celo

utrjeni možje kričali od groze. Posebno podrobno je opisoval, kako je pil kri vseh svojih žrtv, katerim je odpiral žilo dovodnico.

V nekaterih primerih se je poslužil kla-diva namestu bodala, ker se mu je nož za-lomil, a tudi zaradi tega, ker je hotel po-vzročiti s svojim dejanjem še večjo grozo med ljudmi. Hotel je zbuditi sum, da živi v mestu voč morilcev.

Drugi dan procesa je bila zaslišana prva priča,

neka mlada deklica iz Nizozemske. Priča ni spoznala napadalca, Kürten pa ji je se-gel v besedo: In vendar sem vas napadel jaz. S tem zaslišanje je bila torkova ob-ravnava zaključena.

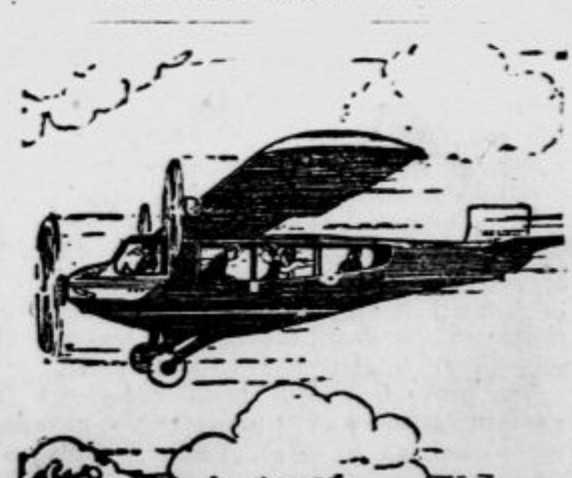
17letna plavalka

Američanka Helena Madison,

ki je že lani dosegla več svetovnih rekor-dov v plavanju, je preplavala 100 m dolgo progo v 1:07,8.

Vsak dan ena

Na svatbenem potovanju: »Kaj, tu ni tu-nelov?«

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

Čez štiri tedne je prišla mlada dvojica z Dunaja v gozdno vilo na počitnice.

Erika je bila med svojimi znanci razglasila, da bosta prebila polje na Semmeringu v tistovi in taščini vili, čeprav je bilo iz Fichtenaua še daleč do tistega, kar imenujejo "Semmering". V Fichtenauu ni bilo videti ne avtomobilov ne turistov, niti ne veličastnih, romantičnih razgledov, s katerimi se ponša sloveči gorski prelaz. Tiho in skromno je ležal v oddaljeni stranski dolini sredi velikih lovišč.

Čez nekaj dni je dospela tudi gospa Heidlauffova.

Nezaupanje gozdarskega svetnika ni dolgo trajalo. Narobe, mirni in vedri značaj gospe Heidlauffove se mu je kmalu tako prikupil, da skoro ni videl, kako bi ji boljšepokazal svoje prijateljstvo in spoštovanje. Zvečer, kadar so sedli pred hišo v hladnici, je navadno izbruhnila med njima vesela vojna.

Gospa Meta se je zavzemala za neodvisnost žen in nikakor ni skrivala svojih nazorov. Pri takih prilikah je gozdarski svetnik vselej z verno zagovarjal dosedanj red.

Gospa svetnica, ki je imela podnevi obilo dela v gospodinjstvu, je ob tem časih zakinkala, a Heinz je tiho sedel zraven žene in kadil svojo smotko.

Erika, kateri je bilo v Fichtenauu na tistem strahovito dolgčas, si je nekoliko lajšala te viče z neumornim izdelovanjem ročnih del, na vse kriplje se trudila, da bi predstavljala spet tisto skromno, molčečo Eriko, ki so jo tolikanj hvalili, ko je bila še dekle. Prav za prav

20

sta bila prišla v Fichtenau itak samo zato, da bi kaj prihranila. Dva meseca brezplačnega življenja sta bila za poznejši čas zelo koristna reč. Tudi to, da se je izkušala prikupiti tistu in tašči in se ogibala vsakega prepira s Heinzom, je imelo tehtne vzroke. Pozimi je nameravala sprejemati goste, zato se je zanašala za vsako pojedino na izdatno pošiljko iz Fichtenaua. Že zdaj je hvalila tašči njeno perutnino, jajca in maslo ter pri vsaki priliki namignila, kolikanj jo skomina po njih.

Gozdarski svetnik, ki ga je bil fisti razgovor z ženo opozoril, da nekaj ni v redu, je izprva bistro opazoval mlado dvojico. A zaslediti ni mogel ničesar. In tako se je v starem gospodu sčasoma spet utrdilo prepričanje, da je sinov zakon popolnoma srečen.

Na mnogoštevilnih lovskih izletih, ki jih je delal s sinom, je tu pa tam še kaj namignil, a Heinz se je zmerom delal, kakor da ne razume. Srečen je bil videti, kakor Erika. In oče se je pomiril.

Njegova brezskrbnost zastran Heinza se je zamajala šele dan prd odhodom mlade dvojice — zakaj gospa Heidlauffova se je bila že prej vrnila na Dunaj.

Heinz je šel z očetom na zadnji izprehod med travniki in njivami. Bil je molčečši nego po navadi, in oče si je to razlagal z odhodom; a pravi vzrok je bil preprič, ki ga je bil imel z Eriko.

Zasačil jo je bil kakor nalašč v trenutku, ko je odkrito prosila mater prispevkov za svoje gostije. To, še bolj pa samoumevnost, s katero je izrazila svojo željo, je pripravilo Heinza v ogorčenje. Med štirimi očmi jo je oštel, a ona mu je hladnokrvno odgovorila: »Če ti ne ugaja, se pa oglej po kakih instrukcijah, da povečaš moje dohodke. Ob sami plači ne gre in ne gre.«

Razburjen ji je izkušal dopovedati, da v njegovem položaju ne more biti govora o takem zaslužku. Toda Erika je le skomigala z rameni in se smejala. Beseda je dala besedo in ko je šel potlej z očetom na izprehod, je ves gnev nad ženinim vedenjem še vrel v njegovem srcu.

Prišla sta tudi do nove njive, ki jo je bil gozdarski svetnik spomladi dokupil. Zrelo klasje se je zlatno zibalo v svitu večernega solnca. A prida žetev se ni obetala, in ko je svetnik potegnil z roko po žitu, je bilo nekam votlo slišati, kakor da je vse prazno.

»S tem zemljiščem so me lepo osleparili!« je jezno zagodrnjal. »Najboljši gnoj smo zvozili nanj, misleč, da bo žetev sijajna. Zdaj bo pa še slama zanič!«

Heinz se je čudno ozrl po polju. Nato se je trpko zasmejal. »Pomiri se, oče, to je samo njiva. Kaj bi šele rekel, če bi imel človeka, ki...«

Ko so se oči starega gospoda srepo uprle vanj, je mahoma utihnil.

Molče sta stopala dalje. Ko sta bila že blizu gozdarije, je svetnik mahoma obstal in neodločno pogledal sina. »Heinz, ničesar te ne bom vpraševal, ničesar nočem vedeti. Samo nekaj ti rečem. Zakon je sveta reč! Naj bo setev, ki jo najdemo, dobra ali slaba, tla, na katerih raste, nam morajo ostati posvečena.«

Večkrat zaporedoma je stisnil Heinzu roko, kakor da bi hotel s tem potrditi svoje besede ali ublažiti svojo razburjenost.

Heinz mu je vrnil ta stisk roke. Svetlo je pogledal starcu v oči in tiho odvrnil: »Vem, oče. Ne boj se, da bi pozabil!« Drugi dan je mlada dvojica odpotovala.

11.

Blage sape angleške pomladi so pihale okoli sivih rosenhillskih zidov. Grad, sezidan v normanskem slogu, je stal na meji cheshirske in waleške grofije. Temen bršljan je ovijal okrogle normanske stolpe, rože pa zadnje krilo obširnega poslopja.

Valovito gričevje in travniki, po katerih je široko in tiho tekla reka Dee, na jugu, park in prekrasne skupine dreves na severu, vse tja do skalovitih obal irskega morja. Na zahodu so waleška pogorja izginjala v megli.

Iz življenja na deželi

SKOFJA LOKA. Kmetijsko poučno in zelo zanimivo predavanje v Sokolskem domu je v nedeljo obiskalo okoli 70 poslušalcev. Okrajni kmetijski referent g. Sustić je raztolmačil važnost hlevskega gnoja, uporabo umetnih gnojil, potrebo modernih gnojilskih jam, potem pa je obrazložil priređevanja sodobnega kmetijskega gospodarstva vobče in dravske banovine za povzdig kmetijstva še posebej. Saljivemu filmu o vrednosti kalija za pridobivanje krompirja je sledil 7 dejanski trak, ki je prikazal obdelovanje zemlje na obsežnih gospodarstvih Srema, Bačke in Banata. Kot člani občinskega zastopa so razrešeni gg. svetovalec Martin Eržen in odborniki Bernik Ivan, Hafner Leopold ter Plesternjak Franc. Na njih mesta so imenovani: notar Sink Stevo, posestnik in kamnoseki mojster Šušteršič Ivan, posestnik in mizarški podjetnik Okorn Pavle in organist Josip Matek. Okoli 20 ubožev škofjelovskega okoliša je bilo te dni obdarovanih po organizaciji RK. Vsak je prejel nakaznico za 50 Din. Akcija RK, ki kljub najskromnejšim sredstvom vrši lepo nalogo na polju socialnosti, zasluži priznanje!

JESENICE. Podružnica Jugoslovanske Matice bo imela drevi ob 19. v pisarni mestne občine občni zbor. Odbor prosi za polnoštevilno udeležbo.

BLED. Občnega zbora Gremija trgovcev, ki se je nedavno vršil v salonu hotela Trohe, se je udeležilo 75 članov. Zborovanje je vodil načelnik g. Fürsager iz Radovljice. Gremij je štel ob koncu leta 1930 518 članov. Prijav je bilo 61, odjav pa 32. Posmočnikov je bilo vklanih 65, vajenk in vajencev pa 52. Tajnik g. Kramar je podal računski zaključek, iz katerega je razvidno, da je znašalo premoženje ob koncu preteklega leta 70.167,82 Din. Proračun za leto 1931 izkazuje 26.750 Din. Prihodkov in prav toliko stroškov. Razpravljalo se je še o raznih trgovstvih zadevajajočih zadevah, nakar je bil uspeh zbor zaključiti.

KONJICE. Prvič bo gostovala mariborska drama v Konjicah v soboto, 18. t. m. Vprizorili bodo velezanimivo in pretresljivo vojno dramo »Karl in Ana«, ki je imela letos v mariborskem gledališču zelo lep uspeh in je dosegla lepo število vprizoritev. Priporočamo Konjičanom in okoliščanom obisk te predstave, ki bo nudila izreden umetniški užitek.

ZIDANI MOST. Na prošnjo zidamoškega krajevne odbora RK bodo vsi vabljeni zbori in posamezniki sodelovali na velikem koncertu Rdečega križa, ki bo 2. maja ob 21. v prostorih kolodvorske restavracije, opremljenih v pretežni večini s sedeži brez mi. Sodelovali bodo spilitinja ga. Tonka Hinterlechnerjeva, tenorist Ručman, solist na violini g. Razpotnik, mešani zbor pod vodstvom g. Siferjeve, moški zbor pod vodstvom g. Gostiše, tamburaški

zbor pod vodstvom g. Razpotnika. Posamezne točke in solo nastope bodo spremljale pri klavirju ge. Krisperjeva in Siferjeva. Tudi znani virtuozi na veliko hromatično koncertno harmoniko g. R. Pillich iz Maribora bo nastopil. Na programu je v skupnem 23 točk. Ker navedena imena jamčijo za res bogat užitek in ker je čisti dobiček namenjen fondu RK za podporo ubogim, se vsi Zidamoščani in okoličani vljudo vabijo k udeležbi. Vsa društva v Zidanem mostu in sosednjih krajih se prosijo, da ta večer prireditev in se stanke opuste.

MURSKA SOBOTA. Višje deželno sodišče je imenovalo za sodni okraj Mursko Soboto za tolmača za francoski in nemški jezik profesorja g. Staneta Meliharja. Naše poročilo o smrti mladega učitelja Obržana iz Cankove je bilo pomotoma uvrščeno kot dopis iz Marenberga. — »Mura« je priredila pod vodstvom g. C. Zupančiča večtedenski šoferski tečaj. Udeležencev je bilo 12 in so predelali že vso teorijo ter se sedaj že praktično vežbajo. Najbrž še ta mesec prispeje iz Maribora izpitna komisija, pred katero nameravajo udeleženci napraviti šoferski preizkušnjo. Suša in pa prah po prekmurskih cestah sta bila že neznosna. V noči od ponedeljka na torek pa je močno deževalo in marsikateri kmet se je globoko oddahnil.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 16.: Zaprtlo.

Petek, 17.: Življenje je lepo. C.

Sobota, 18.: Dom osamelih žena. A.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 16.: Aida. Gostuje g. Marij Simenc.

Izven.

Petek, 17.: Zaprtlo.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15

Sobota, 18.: Extemporale. Zadnjič v sezoni.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Četrtek, 16.: Leseni konji. A. Kuponi.

Petek, 17.: Zaprtlo.

Sobota, 18.: Koncert Brandl tria. Dramske cene.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Petek, 17.: Leseni konji. Gostovanje mariborskega gledališča.

Mojstra

za pogon kamnoloma, s predpisano predizobrazbo in prakso, ki ima večletno prakso in izkušnje, ISČE industrijsko podjetje. Obsežne ponudbe z navedbo plače kakor tudi s priložitvijo spričeval in referenc nasloviti na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9 pod »Br. 26485«. 5623

Kurja očesa

Najboljša sredstva proti kurjim očesom »Clayven« je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavne skladišča. Cuvajte se posredni! 261

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

»EF-A-KS«

tvorniško skladišče barv, lakov, kreme in ostalih kem. preparatov za konzerviranje usnja.

Kemično barvanje

usnjenih izdelkov, čevljev, suknjic, torbic, klubskih garnitur itd. Ljubljana, Napoleonov trg 7. 12738-30

Akviziterije

za privatne odjemalce ISČE denarni zavod.

Ponudbe solidnih gospodov prosimo pod šifro: »Osigurana štednja« na oglasni oddelek »Jutra«. 5635

Spalnice in jedilnice

moderne, iz trdega lesa, v raznih oblikah od 6500 Din naprej, spalnice smrekove barvane od 2800 Din naprej, kuhinjske opreme kompletne od 1100 Din naprej in razno drugo pohištvo dobite najceneje pri 5708

MATIJA ANDLOVIC. strojno mizarstvo, Komenskega ul. 34, Ljubljana.

Vaš zdravnik predpisuje pri vsakovrstnih bolečinah

NEOKRATIN

ki Vas osvobodi bolečin. Dobite ga v vseh lekarnah.

Porabnikom gumi podpetnikov

S prvo uporabo novih REKORD-podpetnikov se boste uverili o odlični kakovosti in o zajamčenem dolgem nošenju. 5567-2

1.000.000.- do 1.500.000.- Din kapitala ISČE

dobro vpeljano industrijsko podjetje z dokaznim čistim dobičkom 25 % Ponudbe pod »Ugodna prilika 45« na oglasni oddelek »Jutra«. 5608

KSILOLITNI TLAK

za kuhinje, kopalnice, veže, trgovske lokale, hotele, urade, industrijo

ni mrzel, se z lahkoto čisti, je trajen in ne drag, polaga

„MATERIAL“

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 24/2 TELEFON 27-16. — BRZOJAV: MATERIAL

ANA GORUPIČ

vdova po posestniku,

včeraj dne 14. aprila 1931 ob 13.30 popoldne previdena s sv. zakramenti v 70. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 16. aprila 1931 ob 15. popoldne na šmihelsko pokopališče. Nepozabno pokojnico priporočamo v blag spomin. Novo mesto-Kandija, dne 15. aprila 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Za vsa večja mesta Jugoslavije iščemo spretnega, kavijske zmožnega

zastopnika

za prvovrsten v vseh državah patentiran predmet. Dopise pod »Leuchtwunder« na inseratno agenturo Pichler, Ptuj. 5662

ZAHVALA

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge, mamic, babice, prababice, sestre in tete, gospe

MARIJE SKUŠEK

s tem potom najprisrčneje zahvaljujemo. Posebno se še zahvaljujemo vsem častitim darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem cenjenim spremljevalcem rajne na njeni zadnji poti.

Ljubljana — Maribor, dne 15. aprila 1931.

5702

Zalujoči ostali.

GASILNO DRUŠTVO — STEKLARNA HRATNIK sporoča žalostno vest, da je preminul dne 15. aprila ob 1. uri zjutraj njen član, gospod

FRANC VERŠNAK

poveljnik Gasilnega društva in obratovodja steklarne

Pogreb se bo vršil v četrtek 16. t. m. ob 15. uri popoldne.

Ohranimo blagega in zaslužnega pokojnika v hvalnem spominu!

Hratnik, dne 15. aprila 1931.

GASILNO DRUŠTVO — STEKLARNA HRATNIK 5686

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena soproga, mati, hčerka, teta in svakinja, gospa

JOSIPINA MAČEK

posestnica

dne 15. t. m. po daljšem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 17. aprila 1931 ob 4. uri popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. aprila 1931.

5704

Zalujoči ostali.

Potrti v globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš srčno ljubljani in dobri oče, stari oče, brat, tast in svak, gospod

Vinko Vabič st.

trgovec in posestnik

dne 15. aprila ob 1½ uri zjutraj, v 76. letu, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnega bo v petek, dne 17. aprila ob 9. uri popoldne od hiše žalosti v Zalcu na pokopališče Sv. Kancijana.

Zalce, dne 15. aprila 1931.

5711

Zalujoči ostali.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

kleparskih del

za palačo ob Gajevi ulici.

Potrebni podatki se dobijo od dneva razpisa dalje med uradnimi urami za 30 Din.

Zapečateni in pravilno sestavljene ponudbe je vložiti do 22. aprila do pol 12. ure dopoldne pri podpisnem zavodu. 5705

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

